

Ebsikas, tule valentinipäevapeole!

TUDENGILEHT

Estonian Business School - Veebruar 2009

Tiina Ristimets: „Tasuks hinnata seda, mis sul on, ja mitte lasta ennast häirida sellest, mida sul ei ole.”

Loe lk 8-12

EBS 20: käsikäes
majanduse arenguga
Lk 4-5

Üliõpilasesinduse uus
mehine juhatus
Lk 7

Eesti majanduse
stsenaarium on üsna must
Lk 13

Millesse investeerida aastal
2009?
Lk 14

Ebsikas rohelises
energeetikas
Lk 18-19

Erasmusmagistrandid Piret
ja Marili
Lk 21-22

EBSi talvapäevad peagi tulekul!

Rõõmu uude aastasse

Käesoleva lehe kokkupanemisel jäid mind kõige rohkem kummitama Tiina Ristimetsa mõtted seoses eluga. Nimelt on tema leidnud enese jaoks elu mõtte. Tema jaoks seisneb elu mõte elamises. Nii lihtne see ongi. Ristimets leiab, et elu on paras julgustükk, mida vastu võtta, et rõõmuga ja kahetsuseta elada. Lisaks arvab ta, et eestlastes on väga vähe rõõmu, eneseväärtustamist ja tohutult palju ebakindlust.

Kuigi mina pole ennast koormanud elu mõtte otsimisega, nõustun Ristimetsa sõnadega, et eestlastes on liiga vähe rõõmu ja emotsioone. Seda on näha kõikjalt ja isegi siis, kui me keeldume endale tunnustamast, et oleme pahurad ning tõsised Põhjamaa inimesed, teame me sisimas kõik, et sellised me just oleme. Meie tõsidus ja pessimistlikkus paistab eriti hästi välja just praeguses majanduslikus olukorras.

Ajalehed-ajakirjad pasundavad päevast päeva, kui halb seis meil hetkel on ning kui hulluks on asi minemas. Meediaväljaannete esikaasi valitsevad uudised, mis ei anna just kuigi palju ainet rõõmustada – järjekordse ettevõtte pankrot, koondamisteed, töötute arvu kasv jne. Sõbrad-tuttavad vahutavad nädalavahetustel kokku saades samuti kriisiteemadel. Inimesed marsivad lund ja külma trotsides tänaval, mornid näod peas.

Erakogu

Triin Rebane.

Arusaadav, et olukord on hapu, kuid miks ei võiks vahelduseks pajatada headest asjadest? Ettevõtetest, kellel läheb hästi? Kes on vaatamata kriisile suutnud olla tublimad kui ei kunagi varem? Uutest ideedest ja äridest? Tublidest inimestest, kes vaatamata koondamisele on leidnud oma elus uue alguse ning ehk paremagi kui varem? Suurepärastest edusammudest isiklikus elus? Mossis näod ja tohutu kurtmise halin hakkavad vaikselt kopsu üle maksa viskama ning väikenegi positiivsus kuluka vahepeal marjaks ära.

Siinkohal oleks tarvis ka pisut enda ümber ringi vaadata ning mõelda, kas sellel kõigel on mõtet? Kas pidev halbade asjadest rääkimine ning tõsise ilmega ringi tatsamine teeb olukorra helgemaks? Ega vist. Ilmselt pole kellelegi üllatus, et majandus käib tsüklikena ning küll ka järjekordne tõus hakkab kunagi oma elumärke näitama. Seniks aga ei tasu langeda musta masendusse. Parem naeratage ning leidke see miski, mille üle rõõmustada! Sooviksin väga tänavatel naeratavaid ning heatujulisi inimesi näha...

Triin Rebane

Sisukord

Peatoimetaja veerg	2
Uudised	3
EBS 20: käsikäes majanduse arenguga	
Edasivaatav tagasivaade	4-5
Museum, mille üle võime uhkust tunda...	6
Üliõpilasesinduse uus mehine juhatus	7
Tiina Ristimets: „Tasuks hinnata seda, mis sul on, ja mitte lasta ennast häirida sellest, mida sul ei ole.”	8-12
Eesti majanduse stsenaarium on üsna must	13
Kuhu investeerida 2009. aastal?	14
Mis loom on esinduskogu?	16-17
Ebsikas rohelises energeetikas	18-19
EBS 20	20
New Erasmus students in EBS	20
Magistrandina Euroopasse!	21-22
Austraalia, kas uus USA?	23-24
Galerii: Audoktorite promoveerimine	25
Galerii: „EBS 20“ pidulik aktus ning aastapäevaball	26
Tudengiristsõna	27

Business jokes

What makes life 100%?

Ever wonder about those people who say they are giving more than 100%?

We have all been to those meetings where someone wants more than 100%.

How about achieving 103%?

Here's a little math that might prove helpful.

If:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U
V W X Y Z

is represented as:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26

then:

HARD WORK

8 1 18 4 23 15 18 11 = 98%

KNOWLEDGE

11 14 15 23 12 5 4 7 5 = 96%

but:

ATTITUDE

1 20 20 9 20 21 4 5 = 100%

and:

BULLSHIT

2 21 12 12 19 8 9 20 = 103%

So, it stands to reason that hard work and knowledge will get you close, attitude will get you there, but bullshit will put you over the top.

And look how far this will take you...

ASSKISSING

1 19 19 11 9 19 19 9 14 7 = 118%

Think about it... and have a nice day at work...

:)

Toimetused

Peatoimetaja: Triin Rebane

Küljendaja: Piret Lain

Keeletoimetajad: Killu Paldrok, Nicola Hijlkema

Fotograafid: Rain Dorbek, Dimitri Korobtsov

Toimetused: Andreas Tiik, Annika Neumann, Liisa Toomlaid, Victoriya Epifanova, Margarita Mamutova

Kirjutage meile: tudengileht@ebs.ee

Helistage: 665 1365

Või astuge läbi: ruum 208

Väljaandja: EBSi üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 1000

Liitu EBSi üliõpilasesindusega

Kõigil tudengeil on võimalus saata oma CV üliõpilasesindusse juba täna, aadressil esindus@ebs.ee. Äkki olete just Teie üliõpilasesinduse järgmine institutsiooni- või projektijuht.

Teid ootavad uued huvitavad inimesed, parimad motivatsiooniüritused ning teil on võimalus vähendada oma õppemaksu.

Milline on semestri parim artikkel? Kes on parim ajakirjanik?

EBSi Tudengileht jätkab parimate lugude ja ajakirjanike valimist. Premeerimise eesmärk on tunnustada tublisid ajakirjanikke ja avaldada neile tänu.

Käesoleva aasta veebruarikuust on meie lugejatel võimalik igal kuul valida endale meelepäraseim ajakirjanik ja lugu. Oma lemmikule saab hääle anda Tudengiportaalis aadressil <http://ebsikas.ee/tudengileht-parimad/>, palume seda teha enne 14. veebruari.

Kuu parimate näol selgitame välja semestri lugejate lemmikud.

Lisaks lugejate häälele osaleb otsustamisprotsessil ka žürii, mis koosneb ajakirjanikest, EBSi ja üliõpilasesinduse esindajatest.

Kõigi hääletanute vahel lähevad loosi kaks valentinipäevapeo piletit! Võtame võitjaga ühendust!

Veebruarikuu üritused EBSis

14. veebruaril valentinipäev

20.–22. veebruarini 2009 leiavad aset EBSi talvepäevad Eesti talvepealinnas Otepääl. Head sportimisvõimalused, lõõgastus, tegusad ebsikad – kõike seda vaid EBSi talvepäevadel.

6. veebruaril saunaõhtu (Erasmus)

24. veebruaril iseseisvuspäeva tähistamine

EBSi tudengid on vägagi sportlikud ja ettevõtlikud. Miks mitte võtta üks õhtu vabaks, veeta see oma koolikaaslaste seltsis ja proovida erinevaid sportimisviise!

What is ESN Tallinn?

ESN Tallinn is a non-profit organization that is based on an idea “students helping students”. More accurately - we are doing everything in our means to make Erasmus students’ life in Tallinn as fulfilled as possible.

Our organization is part of international ESN organization (www.esn.org)

05.02.09 ESN Tallinn OW Movie Night I Singing Revolution

07.02.09 ESN Tallinn OW City Game

08.02.09 ESN Tallinn OW City Tour

19.02.09 ESN Tallinn OW Welcoming Party I

22.02.09 ESN Tallinn Ice-Skating
ESN Tallinn Erasmus Quiz II
ESN Tallinn Tandem Café

If you are interested in our activities, please come and join us!

Tudengileht otsib kaasautoreid

EBSi Tudengilehte on teretulnud kõik kaasautorid, kes tunnevad huvi ajakirjanduse vastu ning soovivad proovile panna oma kirjutamisoskusi. Pole tähtis, kas oled EBSi tudeng, õppejõud või hoopiski väljastpoolt meie maja.

Kaasautorid kirjutavad siis, kui neil on tahtmist ning aega. Kindlad tökohustused puuduvad. Tehtud tööd premeerime vastavalt panusele.

Kui oled huvitatud, võta meiega julgelt ühendust!

EBS 20: käsikäes majanduse arenguga

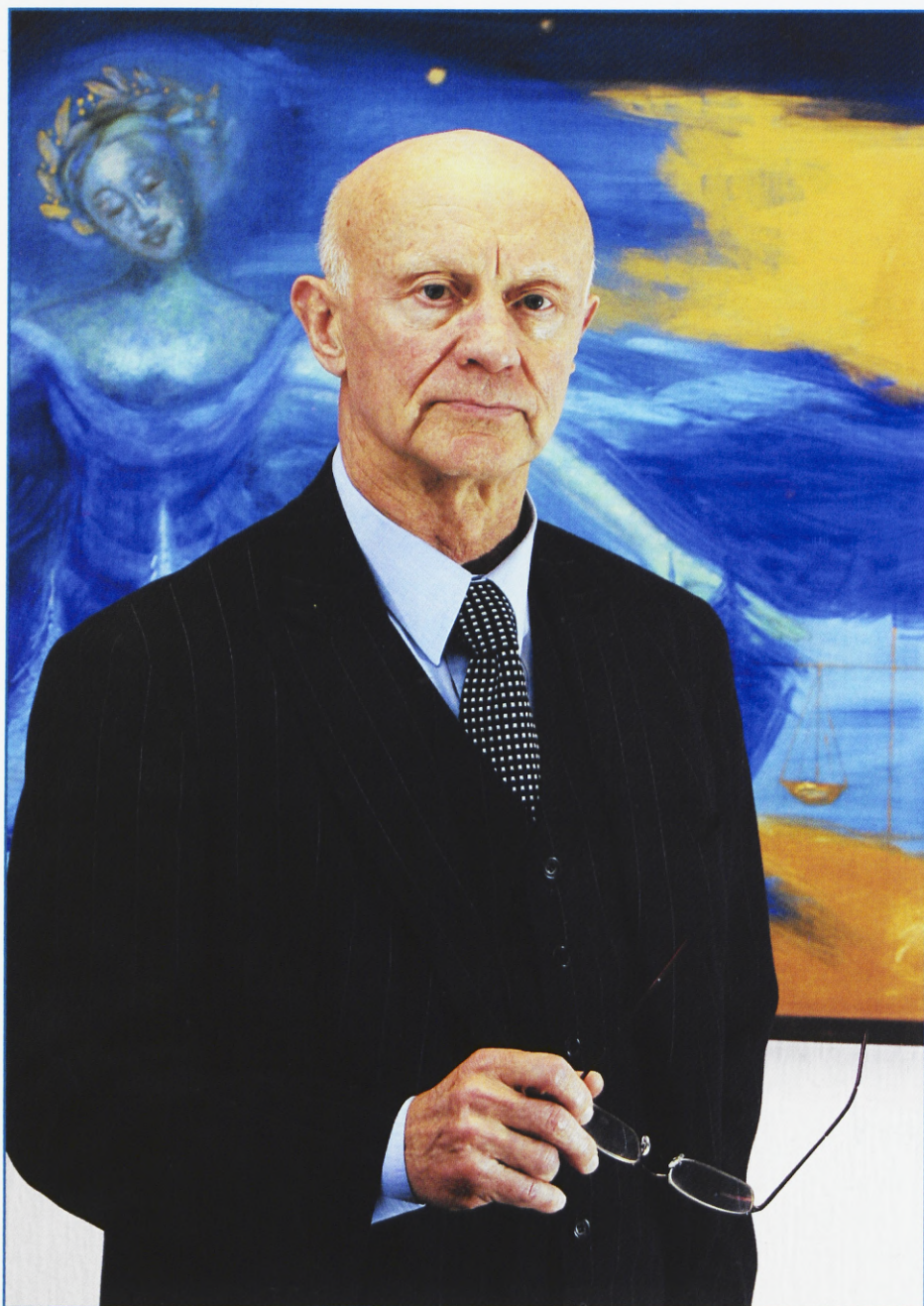
Edasivaatav tagasivaade

EBSi rektor Peeter Kross
EBSi asutaja Madis Habakuk

1988. aastal, kui prof Madis Habakuk, USA äriees Marshall Fitzgerald ja kanadalane, Harvardi Ülikooli esimene eestlasest ärijuhtimise magister Ilmar Martens otsustasid asutada Eestisse ärikooli, oli Gorbatšovi perestroika aeg, NSVL hakkas lagunema. Estonian Business School registreeriti kooperatiivina, sest muideraettevõtlike vorme ei olnud toleaeleges Nõukogude Liidus võimalik kasutada.

EBS oli vaba turumajanduse hariduse maaletooja. Tolleaegses majandushariduses puudusid peaaegu täielikult mitmed turumajandusele olulise tähtsusega teadmiste valdkonnad. Turundus, investeerimine, ettevõtlus, müük, finantsid ja rahvusvaheline juhtimine on vaid osa loetelust. Ärijuhtide inglise keele oskus praktiliselt puudus. EBSis võeti aluseks USA ja Kanada parimate ülikoolide õppekavad ja õpikud ning appi kutsuti hulgaliselt nende maade õppejõude. Erakordse panuse andis ka Kanada eestlaste kogukond ja USA partnerid kolmekuuliste praktikate korraldamisel nendes maades. Kuigi EBSi esimeste lendude lõpetajaid oli vaid poolesaja ümber, oli nende hilisem panus Eesti majanduse arengusse märkimisväärne. Esimeste lendude lõpetanud asutasid edukaid panku ja äriettevõtteid, jõudsid peaministri ja ministrite ning muudele võtmetähtsusega ametikohtadele. Küllap oli tilgake ka EBSi osa selles, et Baltimaade iseseisvumisel oli Eesti start ja majanduse areng kõige kiirem.

EBS on olnud ja on ka praegu erakõrghariduse lipulaev Eestis. Oleme meie 4000 vilistlase ja õppejõudude saavutuste kaudu kogunud tuntuust ja saanud tunnustust ka kaugel väljaspool meie riigi piire. Viimase aja ühe ilusaima uudise töö meile Eduniversali poolt 2008. aastal korraldatud ülemaailmse uuringu tulemus – EBS arvati ainukesena Eesti kõrgkoolidest **maailma 300 tuntuima ärikooli hulka**. Eduniversali reiting asetab EBSi samale tasemele niisuguste tuntud ärikoolidega nagu Bentley USAs, Lancasteri

EBSi asutaja Madis Habakuk.

Ülikooli Management School Suurbritannias, Tokio Ülikool või Stockholm School of Economics Riias.

Senised saavutused on hea stardipositsioon edasiminekuks

Praegu, majanduslanguse ajal, on tugevamad need, kellel on rohkem teadmisi ja oskusi. Ülikool on oma tööd teinud õigesti ja hästi siis, kui tema lõpetajatel läheb hästi, kui nad on edukad ja õnnelikud inimesed. Läbiviidud

uuringud tõestavad seda ning see annab meile kindluse valitud suunas jätkata.

Meie eesmärk on hoida kõiki neid väärtusi, mis on EBSi edukalt kandnud läbi senise 20 aasta ning **jätkata iseseisva spetsialiseeritud eraülikoolina ka tulevikus**. See seisukoht on meie strateegia nurgakivi.

Rahvusvahelistumine avab uksi uutele turgudele

EBSil on kahekümneaastane inglise keeles

EBSi rektor Peeter Kross.

õpetamise kogemus ja ligi kümneaastane hariduse ekspordi kogemus. Meie 1600 tudengist on hetkel ligikaudu 100 välisstudengid ning viimastel aastatel on meil õpetanud 20–25 välisõppejõudu.

Meie eesmärk on suurendada 2012. aastaks välisüliõpilaste arvu praegusega võrreldes kolmekordseks. Välisstudengite arvu kasvatamine ei ole meile lihtsalt moeasi või seotud ainult püüdega kompenseerida Eesti demograafilisest situatsioonist tulenevat kõrgkoolidesse astujate arvu vähenemist. Ka see on tähtis, aga eelkõige tuleb rahvusvahelistumises näha meie üliõpilastele uute huvitavate tulevikuvõimaluste loomist.

Mida rohkem õpib meil noori teistest maadest, seda parem ja kasulik on see nii meie tudengitele kui ka Eesti majandusele. Näiteks aastatel 2002–2006 lõpetas EBSi üle 200 Hiina noore, kellest valdav enamik töötab praegu Hiinas ning paljud neist osalevad erinevates Eesti ja Hiina majanduskoostöö projektides. Huvitav on märkida, et samal ajavahemikul kasvas Eesti eksport Hiinasse kümme korda! Kindlasti on selles kasvus mingi mõju ka EBSi lõpetanutel.

Meie praegused tudengid on 15–20 aasta pärast oma tööalase karjääri parimas positsioonis. Küllap on selleks ajaks ka maailm olulisel

määral muutunud. Oleme veendunud, et siis kuuluvad maailma juhtivate majandusriikide hulka ka Hiina ja India. Sellepärast panustame rahvusvahelistumises kõrvuti Euroopaga ka Aasia suunas. Nendele turgudele uste avamine peaks algama juba praegu ja parim võimalus seda teha on nii, et kutsuda/meelitada meie ülikoolidesse õppima nende riikide noori. Kui tahame ise tulevikus edukamad ja paremad olla, siis peame olema ka rohkem maailmale avatumad.

Võrgustikupõhine Eesti Ülikool praktikas

Edasises rahvusvahelistumises on oluline koht koostööl teiste riikide ülikoolidega. Praeguseks on meil partnerriiks 60 välisülikooli. Meie väiksust arvestades on seda kohati isegi liiga palju. Igal aastal on kasvanud EBSi saabuvate Erasmuse vahetusüliõpilaste arv. Võtame neid vastu kaks korda rohkem, kui ise välja suudame saata. Meie jaoks on uus ja positiivne trend see, et kasvab partnerülikoolidest meile õppima tulevate nende üliõpilaste arv, kes õpivad meil semestri või kaks oma raha eest. Koostöös oma partneritega oleme just käivitanud topeltdiplomi programmi Lancasteri Ülikooli Management Schooliga bakalaureseõppes. Järgmisel aastal käivitub analoogne topeltdiplomi programm

Egert Kamenik

magistriõppes koostöös Prantsusmaa tuntud ärikooliga Aix-en-Provence.

Loomulikult oleme heas koostöös ka mitmete Eesti ülikoolidega. Näiteks on sajad tudengid Eesti Kunstiakadeemiast, Eesti Muusikaakadeemiast ja TLÜ Balti Filmi- ja Meediakoolist õppinud EBSis ettevõtluse kursust ja neist paljud on aktiivselt osalenud meie tudengiettevõtete inkubaatoris. See on hea näide võrgustikupõhise Eesti Ülikooli idee rakendamisest praktikas. Meie huvi on niisugust koostööd laiendada.

Oleme ka väga huvitatud koostööst teiste Eesti ülikoolidega doktoriõppe ühisel korraldamisel. Arvame, et Eestile piisaks majanduse ja juhtimise valdkonnas täiesti ühest doktorikoolist, mis võiks ühendada nii Tallinna kui ka Tartu vastavaid uurimiskeskusi. EBSi doktoriõppe ning sellega seonduv juhtimisalane teadustöö oleks kindlasti arvestatav panus niisugusesse doktorikooli.

Tööandjate vajadusi arvestades

Üks meie põhimõtetest on olla võimalikult lähedal ettevõtjatele ja ärimaailmale. Selle kaudu saame meie üliõpilastele operatiivselt vahendada kõige värskemad teadmised nii Eestist kui ka rahvusvahelisest ettevõtlusest. Oleme viimastel aastatel käivitanud mitmeid ühisprojekte tuntud firmadega nagu investeerimispank Evli, SEB, Arco Vara, Metro Capital Management ning Vain ja Partnerid. Kasu niisugusest koostööst on alati kolmepoolne. Eelkõige võidavad sellest meie üliõpilased, kellel avaneb hea võimalus õppida ja harjutada tuntud organisatsioonides suurte kogemustega töötajate käe all. Firmade jaoks loob see võimaluse valida ja kasvatada endale EBSi abiga sobivat järelkasvu. Enesestmõistetavalt on see kasulik ka ülikoolile, võimaldades meil kasutada õpetamisel nende tippspetsialiste ning saada firmadelt tippõppejõudude kutsumiseks rahalist toetust.

Uusi ideid koostööks ettevõtjatega jätkub meil ka tulevikuks. Kindlasti muutume selle kaudu veelgi enam tööandjate vajadusi arvestavaks ärikooliks, mille diplom avab meie üliõpilastele uksi rahvusvahelistes firmades ükskõik missuguses maailma riigis. Nii anname oma panuse Eesti majanduse arengusse. ■

Muuseum, mille üle võime uhkust tunda...

Margarita Mamutova

EBSi ajaloomuuseum on pisike, hubane ruum, mis asub esimesel korrusel peaukse juures. Muuseum avati Estonian Business Schooli 20. aastapäevaks endises raamatupoe ruumis.

Ajaloonurgakese idee autoriks on EBSi üks staažikamaid töötajaid, finantsprorektor Tõnu Küttmaa. Pidasime vajalikuks tutvustada kõikidele huvilistele tähtsaid ja väärtuslikke esemeid EBSi ajaloost. Eksponaate valis ning näituse kujundamisega tegeles töögrupp, kuhu lisaks Tõnu Kütmaale kuulusid personalispetsialist Reet Talvik, EBS Prindi direktor Toomas Püüe, professor Jaan Ennulo ning raamatukogu juhataja Eda Pihu. Tänu neile on meil praeguseks olemas koht, kus saab tutvuda EBSi ajalooga.

Kahjuks ei ole paljud õppurid selle tähtsa ja huvitava koha olemasolust meie majas veel teadlikud. Põhjus on lihtne: iga päev EBSi tultes tormame tundidesse või loengutesse ning päeva lõpus on aga suur tahtmine „koolirõõmudest” pääseda. Nõnda kiirustame harjunud marsruudil sisse-välja ning pisike koolimuuseum jääbki tähelepanuta. Kui aga leida üks päev veidike aega, et tutvuda ülikooli ajalooga, võib avastada nii mõndagi huvitavat.

Ruumi sisenedes on esimesena märgata

EBSi muuseumisse kuulub ka Gerd Kanteri võidusärk.

EBSi asutajate ja rektorite pilte. Paremalt näha legendaarne lõpetajate talaar elegantse tekliga. Vaadata saab ka EBSi üht suurimat uhkust – esimest koolilippu. Klaasvitriinidest leiab erinevaid kooliväljaandeid, trükiseid, albumeid, raamatuid ning tähtsaid dokumente. Kõige väärtuslikumaks on aastast 1988 pärit tunnistus, mille väljastamisega registreeriti EBS esimest korda koolituskooperatiiviks. Esitletud eksponaatide ajaline kontrast haarab isegi kõige vähem ajaloost huvitunud inimese tähelepanu. Riulitel paiknevad fantastilised EBSi sümbolitega esemed, mille seast võib leida näiteks auväärse aasta parima ärimehe preemia, milleks on uhke buldogi kuju. Allpool aga paiknevad näidised esimesest

sülearvutist ja massiivsest trükimasinast, mis olid kooli esimestel aastatel kasutusel. Kõige legendaarsemaks eksponaadiks peab herra Peeter Kross EBSi magistrandile Gerd Kanterile Pekingi olümpiamängudel õnne toonud särki. Kogu informatsiooni kooli ajaloost koostatakse ette põhjaliku slaidiesitluse abil.

Ajaloonurgakesse on oodatud noori uudistajaid iga päev varahommikust hilisõhtuni. Uste avamisel abistab valvelauatöötaja. Soovi korral on võimalik kohale kutsuda inimesi, kes korraldavad pisikeseks ekskursiooni. Tark vanasõna ju ütleb: kes minevikku ei mäleta, see elab tulevikuta.

Rain Dorbek

EBSi rektorite portreed muuseumis.

Üliõpilasesinduse uus mehine juhatus

Käesoleva aasta 1. veebruarist astus ametisse uus EBSi üliõpilasesinduse juhatus koosseisus Kaspar-Ikevald Rannap, Raido Õunapuu ja Andreas Tiik.

Kaspar-Ikevald Rannap on rahvusvahelise ärijuhtimise teise kursuse tudeng, kes on puutunud õpilasesinduste tegevusega kokku üle nelja aasta. EBSi üliõpilasesinduses on ta varem olnud Karjääri- ja Nõustamiskeskuse liige, Esinduskogu spiiker ja kaasatud erinevate ürituste korraldamisse („Ärilõuna“, „Welcome Party 08“). Kaspar-Ikevald on ka EBSi Gümnaasiumi õpilasesinduse asutaja. Uues juhatuses hoiab Kaspar-Ikevald juhatusesimehe positsiooni ning tema vastutusvaldkondadeks on üritused, Karjääri- ja Nõustamiskeskus ning kammerkoor.

Aseesimees Raido Õunapuu on ettevõtluse ja ärijuhtimise teise kursuse tudeng. Ka tema on olnud varem seotud üliõpilasesindusega. Raido on olnud poolteist aastat ÜE spordijuhi ametis. Sellega seoses on ta ebsikatele korraldanud spordiüritusi ning aidanud kaasa ka teiste valdkondade ürituste kordaminele. Raido vastutusvaldkondadeks uues juhatuses on sport, kommunikatsiooni- ja IT-osakond ning finantsid.

Teine aseesimees Andreas Tiik on rahvusvahelise ärijuhtimise teise kursuse tudeng. Tema on uues juhatuses ainuke, kes pole varem ÜE tegemistega seotud olnud. Andree väärtuseks on aga just see, et ta ei ole varem ÜE tegevusega kokku puutunud ning toob uude juhatusse uut verd ja ideid. Viies end kurssi ÜE tegemistega, avastas ta, et tal on teadmisi ja kogemusi, mida saaks kasutada ÜE arendamisel. Andreas on varem kokku puutunud eraettevõtlusega. Juhatuses on tema vastutusvaldkondadeks Tudengileht, äriüksus ja International Club.

Esolevad muudatused

Verivärskel juhatusel on mõtteis mitmeid muudatusi, millega üliõpilasesindus efektiivsemaks muuta. Esimesena muudetakse Tudengileht mitmekesisemaks. Selleks, et tudengitel oleks Tudengilehes rohkem lugemist, toome sisse enam teemapõhiseid artikleid – senisest rohkem avaldame rahandus-, poliitika-

Uus juhatus koosseisus Andreas, Kaspar-Ikevald ja Raido (vasakult).

ja kinnisvaralugusid. Täiesti uudse asjana luuakse lehele meelelahutusrubriik.

Äriüksus on institutsioon, mis koondab endas kõike, mis puudutab ÜE tulde poole tekitamist. Äriüksus on just see institutsioon, kes aitab ettevõtlus- ja ärijuhtimistudengitele leida praktikakohti. Nii et tudengid, kellel veel praktikakoht puudub, saavad peagi kandideerida meie väljapakutud praktikakohtadele. Lisaks viime ebsika kaardi pikendusperioodi seniselt ühelt aastalt kahe aastani ning tuleme välja EBSi sõrmuse ja muude uute eksklusiivsete meenetega.

Sportivaldkond hakkab pakkuma tudengitele võimalust saada endale uusi tuttavaid teistest Tallinna ülikoolidest, korraldades ühiseid spordiüritusi. Kuna rahuloluuringust selgus, et ebsikate seas on tekkinud nõudlus *shaping*’u ning aeroobika järele, siis ÜE spordiosakond hakkab tudengitele vahendama vastava valdkonna treeninguid. Täpsema info leiata kodulehelt (www.ebsikas.ee/sport).

Kommunikatsiooni- ja IT-osakond panustab tudengite omavahelise suhtlemise hõlbustamisele. Muudame tudengiportaali veebikeskkonnaks, kus sisse logides saab teha erinevaid tehinguid (näiteks osta ürituse pileteid). Samuti leiab sealt kontaktinfot teiste tudengite kohta.

Rahulolu-uuringust oli näha, et suur osa ebsikaid soovib rohkem osaleda erinevatel üritustel. Selleks korraldame rohkem üritusi erinevatele ringkondadele ning samuti koostöös teiste

Tallinna ülikoolidega. Soovime tõsta ebsikate ühtsustunnet. Seetõttu hakkame korraldama teatud periooditi koosviibimisi, mille eesmärk on suurendada ebsikate õppetövälist suhtlemist. KNK taaselustab konverentside ja seminaride vahendamise ning teeb ühe suurema karjääriürituse.

Kuna sellel aastal on meie kammerkoori 10. juubel, siis korraldame suure sündipäevärituse, kust saavad osa võtta nii endised kui ka praegused lauljad. Samuti pöörame tähelepanu neile, kes vajavad meie abi, ja teeme heategevusliku ürituse, kuhu saad just Sina oma panuse anda!

Tule saa meiega tutvavaks

Kutsume üles kõiki ebsikaid tutvuma üliõpilasesinduse (ruum 208) ja meie tegemistega. Meie organisatsioon on kasvanud iga aastaga just tänu tublidele tudengitele. Peagi saab kandideerida järgmistele kohtadele: ajakirjanik, spordijuht, kommunikatsiooniosakonna juht. Lisaks stipendiumile, toredale seltskonnale ja kogemusele, mis saab osaks ÜE aktivistile, korraldatakse ka erinevaid meeskonna- ja motivatsiooniüritusi. Äkki on sul mõni idee, mida võiksime koos ära teha? Tule astu läbi või kirjuta meile (esindus@ebs.ee) ja räägime sellest ☺

Soovime ebsikatele särasilmset ja huvitavat semestrit!

Kaspar-Ikevald, Raido ja Andreas

Tiina Ristimets: „Tasuks hinnata seda, mis sul on, ja mitte lasta ennast häirida sellest, mida sul ei ole.”

Triin Rebane

EBSi vilistlane ning eraettevõtja Tiina Ristimets on tänu oma ettevõtte loomisele jõudnud õnne tippu. Hetkel naudib ta seda, mida teeb, ning ta ei oskaks ettegi kujutada, mis võiks olla see miski, mis teda kirjastamisest eemale tõmbaks. Intervjuus jutustab Ristimets oma tööst ning elust.

OÜ Pilgrim Books asutaja ning juht Tiina Ristimets otsustas EBSi magistriprogrammi (MBA) astuda 1998. aastal. Kooli valimisel said määravaks programmi sobilikkus ning õppetöö korraldus. Tähtis oli, et koolis käimise ajal ei kannataks ei töö- ega isiklik elu. Kuna õppetöö toimus nädalavahetustel, kool asus Tallinnas ning programm tundus täpselt sellena, mida Ristimets tol hetkel vajas. Õnneks ei tulnud oma otsust kahetseda. Ristimets sai EBSilt täpselt seda, mida ootas, ning rohkemgi veel.

Kui Ristimetsalt küsida, millega ta võtaks kokku kõik need aastad EBSis, tõi ta märksõnadena välja järgmise: enesekindlus, uued ideed, olemasolevate teadmiste kinnistumine ja uute omandamine. Kui enamik vilistlasi toob kõige väärtuslikuma asjana, mis EBSist kaasa võetakse, välja kontaktid, siis üllatuseks ei maini Ristimets kontaktide loomist sõnagagi. Tema sõnul läks ta kooli iseenda jaoks lisa saama, mitte kontakte otsima. Ja lisa ta ka sai.

Tiina Ristimetsa esimene töö, mille eest ta palka sai, oli Hommikulehes, kus ta töötas reklaami- ja turundusjuhina. Praeguseks on temast saanud ettevõtja, eduka kirjastusfirma omanik ja juht. Kirjastuse Pilgrim alt on Eesti raamatupoodide lettidele jõudnud üle 80 teose.

Kuidas te kirjastusärisse sattusite?

Kirjastamine on seotud otseselt minu põhialalaga – olen Tallinna Ülikoolis õppinud kirjandust ja infoteadusi. Raamatutel on alati olnud tähtis osa minu elus. Seetõttu oli raamatute juurde tagasijõudmine ka hästi

Erakogu

Ristimetsa sõnul ei loonud ta kirjastust selleks, et tohutut majanduslikku edu saada. Kirjastuse tänast edu peab ta toredaks lisaväärtuseks.

loomulik otsus. Selleni jõudmisele aitasid kaasa mõned enda isiklikud sisemised otsused oma elus midagi muuta ning oma tegevuse kaudu luua väärtusi ja anda inimestele raamatute kaudu midagi juurde. Midagi, mida mul oli tunne, et Eesti ühiskond vajab. Selleks oli võimalus luua oma kirjastus ja hakata selle kaudu neid väärtusi looma.

Kuidas tekkis idee, et nüüd tuleb oma asja ajama hakata?

Idee tuli juhuslikult, kuigi juhuseid pole olemas, vaid on sünkroonsed kokkusattumused.

TIINA RISTIMETS

Vanus: 37

Lapsed: üks poeg

Hobid: mood, film, teater, muusika, golf

Tahtsin tegelikult ühte raamatut tõlkida ja selle raamatu tõlkimisega kaasnesid läbirääkimised ühe väliskirjastusega. Kuna antud raamatul ei olnud Eestis oma kirjastust, siis nad tegelikult ise tegid mulle ettepaneku, et miks ainult tõlkida, kui võiks ka välja anda. See oli esimene

impulss kirjastuse loomiseks. Mõtlesin, et miks ka mitte, mis selles siis rasket saab olla. Nii see läks.

Kui raske on kirjastust püsti panna?

Kirjastamine on väga keeruline ja tundlik ärivaldkond, milles tavapärased ärimudelid ei pruugi kehtida. See on ala, mis põhineb väga suures osas isiksustele, usaldusele ja kogemustele. Lisaks peab olema väga selge turu- ja kirjandusetunnetus. Sellepärast

Kirjastamine on väga keeruline ja tundlik ärivaldkond.

arvan küll, et heast tahtest alustajatel on see eriti praeguses majandussituatsioonis väga julge otsus, mis ei tähenda seda, et seda ei peaks proovima. Ei saa kunagi teada, kui ei proovi. Samas on see nii loomuline ja intellektuaalne valdkond, kus tavapärased majandusanalüüsid ja eelarveläbirääkimised ei pruugi alati minna nende reeglite järgi, mis tavaäriühingute puhul kehtivad. Lisaks on loomulised inimesed hästi tundlikud ning

nendega kontakti ja usalduse saavutamine, idee edastamine, kogu protsessi hoidmine ning lõpptulemusteni jõudmine on vastastikune pikk ja usalduslik koostööprotsess.

Kas te mäletate seda aega, kui ütlesite oma tuttavatele-sõpradele, et loon oma kirjastuse. Mis oli nende esimene reaktsioon? Pidasid teid hulluks?

Minu sõbrad olid küll väga rõõmsad ja mitte väga üllatunud. Pigem kõlas sellist reaktsiooni – lõpuks ometi.

Kui tekib soov uut raamatut välja anda, siis kuidas see süsteem töötab?

Käsikirju saadetakse päris palju, samas on meil ka oma originaalideed. Kui saame ise käsikirju, siis loomulikult ei loe mina neid kõiki läbi. On olemas toimetajad, kellele saan esialgseid lugemismõnuseid delegeerida. Aga see on minu meelest väga hea, et inimesed julgevad oma ideid saata. Muidugi on juba iseasi, kas neid kõiki avaldama peaks. Aga see, et inimesed kirjutavad ja kasutavad oma mõtete jäädvustamiseks kirjutamist ning tahavad seda teistega jagada, on tore nähtus.

Kas te ise isiklikult valite kirjastamiseks teosed välja või teevad seda teie alluvad?

Suures osas valin ise. Küll aga on meil olemas väike mitteametlik kolleegium, kellega aeg-ajalt asju arutame ja kelle käest nõu küsin. Nimetan seda seltskonda „heade mõtete nõukojaks”. On teatud valdkondi, mida ma ise nii hästi ei tunneta, ja siis ma loomulikult kasutan heade tuttavate-sõprade abi, kelle arvamusest ma väga pean.

Mille järgi te raamatuid valite?

Meie kirjastuse üks põhiteemasid on „inimese areng”. Kõik sellega seotud valdkonnad, mida Eestis pole palju välja antud ja millest siinsetel inimestel võiks nende isiklikus arengus ja

Erakogu

Täna sel päeval ei kujuta Tiina Ristimets ette seda miskit, mis teeks teda õnnelikumaks, kui ta praegu on.

elus abi olla. Täpsemateks valdkondadeks on integraalselt seotud paljud vaimsed teemad, olgu see siis filosoofia, ilukirjandus, psühholoogia, juhtimine või erinevad religioonid. Aga muidugi mitte ainult, nagu juba ütlesin, meid huvitab üldiselt inimene ja tema areng. Sestap mulle meeldib väga teha ka originaalraamatuid, mis lähtuvad inimlikust elamusest või kogemusest. Need on väga toredad. Alati energiamahukamad, kallimad ja pikaajalisemad, kuid tööprotsess nendega on märksa huvitavam. Viimati tuli välja originaalteos „Meie inimesed” – üks kõige toredamaid tööprotsesse, mis siiani olnud on.

Kas te raamatu valimisel lähtute sellest, et see lugejat arendaks, või pigem majanduslikust kasust?

Esimesena mõtlen ikka selle peale, mida uut võiks see raamat inimestele anda. Rahaga toimetulek ja äramajandamise oskus on samuti oluline. Sa investeerid raamatusse ette ega tea kunagi, kui kiiresti see sulle tagasi toob. Samas ei maksa raha olemasolu alahinnata. On autoreid, kes on kasumlikumad ning

Kirjastamine on üks suur teemade, müüdavuse, headuse ja vajalikkuse kompromisside jada.

kelle arvelt saab teha ka asju, mis niivõrd kasumlikud ei ole, kuid kelle raamatud on ääretult huvitavad ja vajalikud. Kirjastamine on üks suur teemade, müüdavuse, headuse ja vajalikkuse kompromisside jada. Alati ei pruugi hea ja sügav raamat olla väga müüdav.

Mitu käsikirja kuus toimetusse laekub?

Eesti autoritelt keskmiselt viis käsikirja kuus. See arv muidugi kõigub. Välisagentide saadetud käsikirju tuleb kuus ikka väga-väga palju, keskmiselt 30–50 tükki. Aga kõikidesse me muidugi ei jõua süveneda, vaid valime

välja oma valdkonnad, mis meid huvitavad.

Ja palju nendest kõikidest kirjastamist leiab?

Mõned ikka leiavad, aga see sõel on üsna tihe. Süsteem, millised raamatud kirjastamist leiavad, töötab oma rada. Kui sa oled mõned autorid välja valinud, kellel läheb turul hästi ning kellel on juba oma lugeja olemas, siis nende järgmise käsikirja võtan juba oluliselt lihtsamalt vastu. Keerulisem on uue autoriga ning sinna tuleb rohkem süveneda ja mõelda, kas ta sobib meie kirjastusele ja siinsele turule.

Kui otsus raamatu kirjastamiseks olemas, siis kuidas protsess edasi läheb?

Pärast kirjastamisotsust alustavad käsikirjaga

Välisagentide saadetud käsikirju tuleb kuus ikka väga-väga palju, keskmiselt 30–50 tükki.

tööd toimetajad, originaalautorite puhul ikka koostöös autoritega. Kui tegemist on originaalteosega, mis on alles idee tasandil, siis minu töök on otsida need õiged inimesed, kes ideed teostama hakkaks. Õiged inimesed siinkohal tähendavad seda, et nad omavahel sobiksid. Vastuolusid ning erinevaid põhimõttelisi arusaamu olla ei tohiks. Aga parim raamat on see, mis kulgeb ja sünnib oma väga loomuliku rada pidi. Sellise raamatu puhul on tulemus alati kõige parem.

Kui kaua võtab ühe raamatu väljaandmine aega?

See aeg on väga erinev. Originaalraamatu tegemine võtab kauem aega, tavaliselt ligikaudu aasta, vahel isegi rohkem. Tõlkekirjanduse valmimisaeg sõltub raamatu mahust. Väiksema mahuga teose võib saada poole aastaga valmis.

Kas eesti rahvas on teie meelest lugeja rahvas?

Arvan küll, et on. Ma ei alahinda noorte osakaalu lugemises. Minu meelest loevad noored ka väga palju ning arvan, et järjest rohkem, kuigi neil on ka väga palju muid ahvatlusi ja kiusatusi. Ja isegi kui vahepeal

Siret Liivamägi

Tiina sõber, ettevõtja ja Eesti Naiste Konjakiklubi president

Tiina on armas, soe ja väga hea maitsega inimene – selgelt eristuv. Tema läheduses olemine tekitab rahulolu ja harmooniat. Intuitsioon ja initsiatiiv ning inimvõrgustik ehk kolm I-d on Tiina edu- ja/või elu pant. Ta liigub elus edasi ja langetab otsuseid vastavalt oma intuitsioonile – nii töös kui ka eraelus. Ja elu on näidanud, et see töötab suurepäraselt.

Tal on väga hea inimeste tunnetus. Ta on ümbritsenud end toredate ja tublide inimestega – nii töö kui ka eraelus (sageli see ühtib).

Ma ei saa jätta märkimata, et tal on väga hea maitse sõprade valikul.

Ta on uudishimulik ja pidevas arengus. Loeb, kuulab, mõtleb, analüüsib.

Põhjalik – võib tegeleda mõne küsimusega päevi. Näiteks olukorras, kus tal on oma arvamus, mis vestluspartneriga ei kattu, siis ta on tõepoolest analüüsib situatsiooni nii õõd kui ka päevad ning esitab siis

Erakogu

Ristimetsa sõbranna Siret Liivamägi.

juba detailselt analüüsitud seisukoha (mis üldjuhul põhimõtteliselt ei muutu, aga mis on algsest variandist tavaliselt paindlikum).

Ta on tervislik (ilu tuleb meie endi seest) ja esoteeriline.

Tiina moto on „Naer päästab maailma”. Ta hindab rõõmu ja positiivsust.

Lisaks kirjastamisele teeb Ristimets ka pisemaid moealaseid projekte.

raamatute vastu huvi ei ole, siis arvan, et pärast teatud eluaastaid jõuavad nad ikka raamatute juurde tagasi.

Pilgrimi kirjastus on Paulo Coelho raamatute esindaja Eestis. Inimesed ilmselt seostavad teid kõige rohkem just tema raamatutega. Kas tema raamatutel on teie kirjastuses suur roll?

Coelho raamatutega sai kirjastus alguse. Praegu on ta üks paljudest autoritest, keda esindame. Tema raamatud lähevad endiselt väga hästi, tal on siin olemas oma kindel lugejaskond nagu

ka igal pool mujal. Me ei üle- ega alatahtsusta teda, kuid maailma mastaabis on ta meie kirjastusele kindlasti oluline.

Milline on kõigi aegade populaarseim raamat, mis on teilt välja tulnud?

Neid on igal aastal erinevad. Raamatuid, mille puhul oleme teinud viis, kuus või seitse kordustrukki, neid on ikka üsna mitu. Aga kõige menukamateks võib vast pidada Eckhart Tolle „Siin ja praegu: kohaloleku jõud” ja Tommy Hellsteni „Saad kõik, millest loobud”. Hästi on läinud ka Robin Sharma juhtimisalastel raamatutel. Eelmise aasta hitiks oli Rhonda Byrne'i „Saladus”.

Milline on teie enda Pilgrimi kirjastatud lemmikraamat?

Kõik originaalraamatud, neid on umbes kümnekond. Enim aga meeldivad Doris Karevaga tehtud „Ilmaring”, Fred Jüssi „Aja mustrid”, „Vanaemade lood” ja „Meie inimesed”.

Kuidas kirjastustel praeguses majanduslikus olukorras üldse läheb? Kas on juba tunda, et inimesed hoiavad kokku?

Kokkuhoidmist näitab ilmselt kõige paremini 2009. aasta I poolaasta, kuid ma arvan, et ka kirjastusi ootavad ees väga keerulised, kuid samas väga huvitavad ajad. Selge on see, et Eesti väikesel turul on liiga palju kirjastusi. Kohati tundub, et raamatuid antakse ka liiga palju välja. Alati ei ole aru saada, miks üks või

Kohati tundub, et raamatuid antakse ka liiga palju välja. Alati ei ole aru saada, miks üks või teine raamat on turule toodud.

teine raamat on turule toodud. Seetõttu peabki toimuma puhastuslik selektsioon, kus jäävad pinnale kõige tublimad ja kõige paremad.

Ajalehed-ajakirjad kolivad vaikselt internetti. Kas tulevikus võib olla ka seis, kus raamatut tuleb arvutiekraanilt lugeda?

Arvan, et pigem kinnistab raamat järjest rohkem oma olemust kui füüsiline toode. Raamatu saad võtta kätte, pugeda kusagile nurka, bussi, tuppa või kuhu iganes ja olla temaga koos rahun ja vaikus. Raamat on ka väga isiklik. Internet seda kindlasti pole. Lisaks ei saa internetist raamatut igal pool lugeda ning see on silmadele väga raske. Seetõttu usun, et raamatu internetti kolimist karta pole vaja. Küll aga kindlustab oma kohta kirjastusturul audioraamat.

Kas kirjastusäris saab välja tuua ka miskit innovaatilist?

Raamatu juurde väga palju vidinaid juurde panna ei anna. Küll aga võivad raamatu juurde

tekkida näiteks plaadid muusikaga, mis raamatuga hästi kokku sobivad ning meeleolu loovad. Palju võib muutuda ka kujunduslik ja visuaalne pool. Kindlasti muutub raamatu väljanägemine iga aastaga üha olulisemaks.

Aga kas ei teki olukorda, kus inimene ostab omale kõige kihvtima kaanega raamatu, mitte aga selle, mis tõesti hea?

Raamatukaas annab kindlasti esmamulje, millest sõltub, kas see raamat võetakse edasiseks sirvimiseks kätte või mitte. Ma ei usu, et suurt tähtsust on sellel, kui värviline on kaas, aga üldmulje peab olema haarav, maitsekas ja kaasakutsuv, et lugeja selle kätte võtaks, seda lehitseks ning sellesse süüvida tahaks.

Aga kas teil pole tekkinud mõtet välisturule pürgida või tunduks see võimatu missioonina?

Kindlasti võiks olla huvitav väljakutse mõelda välja rahvusvahelisi tooteid. Neid ei pea palju olema, piisab mõnest, aga väga heast, mis on kõikidele inimestele, keeltele ja kultuuridele mõistetavad. Ja siis juba rahvusvahelisel turul litsentsi edasi müüa.

Kas olete kunagi arvutanud, mitu tundi te iga päev raamatuid lugedes veedate?

Seda kahjuks ei ole, kuna päevad on erinevad. Üldiselt aga loen palju, kuna esiteks on mõnus lugeda ning teiseks on see ju mu töö.

Kas teil jääb oma äri kõrvalt aega ka hobideks?

Muidugi jääb. Kirjastamise elu- või tööstiil ei ole minu jaoks pingeline. Muidugi olen oma aja ise selliseks planeerinud. Kõige kiirem aeg on kindlasti sügis, kui üritatakse kõiki raamatuid aasta lõpuks välja saada. Aga ülejäänud aeg on väga mõnus. Seda tööd ei pea tegema nii, et lähed kusagile kontorisse ja siis mõtled kellast kellani kirjanduslikke mõtteid. Minu tööprotsess toimub minus endas 24 tundi. See ei tähenda aga seda, et ma istun kusagil füüsiliselt kohal. Võin täiesti vabalt tööd teha kusagil golfväljakul või niisama esmaspäeva hommikuti rannas jalutades. Kõlab väga mittetõiselt, kuid tegelikult teen

just siis kõige paremini tööd. Loomingulise tunnetuse väga olulisteks märksõnadeks on rahu ja vaikus. Samuti inspireerivad reisid. Alati tuled tagasi uute ideedega.

Millised on teie tuleviku-plaanid? Kas teil on kusagil sügaval peidus ka mõned salasoovid, mille täitumisel oleksite valmis kirjastusele käega lööma?

Ma küll tahaks kirjastamise juurde jääda, võin vabalt seda kõrge eani viljeleda. See on mõnus ja rahulik töö. Iseasi kui suureks kunagi koormus läheb. Kui sellel aastal ilmus 33 raamatut, siis minu jaoks on see juba piisav kogus, et sellega pidevalt tegeleda. Kindlasti ei tahaks, et kirjastus muutuks suureks tootmisettevõtteks.

Mis peaks olema see miski, mis teid kirjastuse juurest eemale tõmbaks?

Ma naudin tohutult seda, mida teen. Nii seda protsessi, kui ka neid inimesi, kellega koos saan seda teha, rääkimata lõpptulemusest. Pea kõik minu huvialad on sinna kokku ühendatud ja see teeb mind õnnelikuks. Praegu küll ei näe, et peaks seda muutma. Võib-olla ainult mõningad isiklikud põhjused – lapsega koju jäämine näiteks.

Praegusel hetkel selle tööstiili ja vabaduse tõttu saan olla väga palju koos oma lähedastega ja see on mulle ääretult tähtis.

Kas kirjastajana elab lähedalt ära või tuleb teha ka mõningaid lisatööotsi?

Seni oleme ennast hästi ära majandanud. Ma ei pea ennast tegelikult ise suureks äriinimeseks, aga usun siiralt, et ükskõik mida teed hingega ja hästi, annab see inimesele võimaluse ka ennast selle tegevuse tulemusel ära majandada. Ma ei loonud oma kirjastust, et tohutut majanduslikku edu saada. See, mis on sellest välja tulnud, on olnud väga toredaks lisaväärtuseks, millesse suhtun väga tänulikult.

Milline on teie elumoto?

Ühtset elu motot kui sellist pole ma vajalikuks

Elu on paras julgustükk, mida vastu võtta, et rõõmu ja kahetsuseta elada.

pidanud enda jaoks kujundada. Küll aga tean, mis on minu jaoks elu

mõte. Elu mõte seisneb elamises. Elu on paras julgustükk, mida vastu võtta, et rõõmu ja kahetsuseta elada. Eestlastes on väga vähe rõõmu, eneseväärtustamist ja tohutult palju ebakindlust. Tasuks hinnata seda, mis sul on, ja mitte lasta ennast häirida sellest, mida sul ei ole. ■

Kirjastuse Pilgrim Books raamatute esikümme (detsembris 2008)

1. "Saladus" Rhonda Byrne
2. "Kõrg. Toit." Margit Hakomaa, Ester Kannelmäe, Laura Kallasvee
3. "Kaassõltuvus" Melody Beattie
4. "Külgetõmbeseadus" Esther ja Jerry Hicks
5. "Inglite sõnumid. Ennustuskaardid." Doreen Virtue
6. "Väli" Lynne McTaggart
7. "Loovus" Osho
8. "Brida" Paulo Coelho
9. "Meie inimesed"
10. "Ükskõik, mida mõtlete, mõelge vastupidi" Paul Arden

Eesti majanduse stsenaarium on üsna must

Margarita Mamutova

Alles eelmise aasta keskaigu oli enamiku Eesti elanike ja ka ettevõtete juhtide jaoks maailmas alanud majanduskriis midagi kauget ja võõrast. Käesoleva aasta alguseks on paljud oma arvamust muutnud. Ekspertid ja analüütikud usuvad, et üleilmne mõõnaperiood ei ole veel oma sügavaimasse punkti jõudnud ja ennustavad 2010. aastani kestvat majanduslangust.

Eesti rahva esimene enesekaitsereaktsioon on rahakokkuvõid ja kulutuste kärpimine peaaegu igas eluvaldkonnas. Pole vast kõige meeldivam ja kasulik protsess, kuid olukorras, kus tuleviku pilt on hajutatud majanduskriisi globaalsuses, pole inimestel muid valikuid.

Kuumal teemal küsitlesime EBSi õppejõudu Lauri Luikerit ja EBSi asutajat ning ettevõtjat Madis Habakukke.

Missuguseid radikaalseid samme peaks valitsus tegema eelarve tasakaalustamiseks?

Lauri: Esiteks on suur probleem eelarve kulutuste poolega: sel kümnendil ja eriti alates 2005. aastast on valitsemissektor stimuleerinud tarbimist, mis on vastuolus prudentse majanduspoliitika põhimõtetega. Tekkinud „kulude mull“ ulatus eelmisel aastal 10 miljardi kroonini ning vastupidiselt loogikale ja ratsionaalsetele ootustele kirjutati 2009. aasta eelarvesse ligi 10%line kulude

kasv. Et valitsemissektori mõju taanduks tasakaaluarengule vastavaks, tuleb seega üsna lühikeseperioodijooksul lasta tekkinud kulutuste mullist välja ca 16 miljardit krooni. Arvestades aga majanduslanguse ja surutise perioodi on selline samm majanduspoliitiliselt väga halb. Niisiis tuleb valitsemisest tekkinud probleem kahjuks lahendada kõige ebasobilikumal ajal. Samas ei tohi surutise ajal maksumäärased tõsta ning jällegi on Eesti siin minemas vastuollu prudentse majanduspoliitika põhimõtetega – hiiliv maksutõus saadab meid juba mõnda aega. Praegu on oodata maksukoormuse kasvu ca 1,4 protsendipunkti kogutulu suhtes. Kasvav probleem on ka eelarvetulude struktuuris – vaid ligi 80% on maksutulud ning mittemaksulised tulud on pidevalt kasvanud.

Madis: Vähendada kulusid suhteliselt ühtlaselt st. näiteks kõigist kuludest 10% maha. Prioriteetide seadmine poleks valitsusele jõukohane. Kulude ühtlaseks alandamiseks on tarvis viia sisse mõningaid muudatusi seadustesse - järelikult tuleb need teha. Ühiskonnale (valijale) tuleb selgitada temale arusaadavas keeles, et ilma selleta jääks palju suurem osa inimestest töötuks ja õige pea poleks ka millestki pensione maksta.

Tasakaalu hoidmise teine pool oleks tulude suurendamine või nende vähenemise takistamine. Selleks on vaja toetada eksporti kuid siin jällegi ilma prioriteete seadmata ei saa. Kõige lihtsam prioriteetide seadmine viis oleks ekstrapoleerimine. See tähendab, toetada neid majandusharusid, mis on viimase 5 aasta jooksul andnud kõige suurema ekspordimahu. Ma ei pea võimalikuks ja mõistlikuks jätta kroon devalveerimata. Ilma selleta meie eksport ei suureneks oluliselt.

Missugune on teie arvates Eesti majanduse must stsenaarium?

Lauri: Üsna must. Numbrites ei taha spekuloida, ent arvestades olukorda tööturul, haridusmaastiku probleeme, ettevõtlikkuse vähest arengut, innovaatsuse puudumist jmt on tunne, et tosina aasta eest Eestile sageli omistatud *wunderkind*-staatus maailmas ei tule vähemalt kahe põlvkonna jooksul tagasi. Aga üldine elu tiksuh lihtsalt edasi ... oodates

EBSi õppejõud Lauri Luiker.

barac-obamalikku süsti inimeste ootustesse ja otsustesse.

Madis: Must stsenaarium koosneb: a. töötuse suurenemisest üle 15%, mis toob kaasa kuritegevuse järsu tõusu ja teatud hulga inimeste väljalangemise töötute hulgast jäädavalt. b. mõne olulise panga pankrotistumine c. tänavarahutused, millele võidakse anda poliitiline värving.

Missuguste valdkondade ettevõtted 2009. aastal õitsevad?

Lauri: Praeguses majandusfaasis panustaksin n-ö Maslow' püramiidi alumistele korrustele hüviseid osutavatele firmadele. Eesti firmade peamiste kaubanduspartnerite juures on samuti majanduslanguse faas, mis tähendab ekspordile suunatud ettevõtlusele suuri muresid. Mõtlemapanev fakt on see, et alates 2007. aasta algusest on kahanenud ettevõtluse tulu – st omavahendite abil enam tegevust ei laienda ning võõrvahendid muutuvad kas kallimaks või puuduvad üldse. Aga kindlasti on igas valdkonnas mõni firma, kes suudab õitseda vaatamata üldisemale tegevuse stagneerumisele. Suhteliselt edukad on need firmad, kes oskasid säästa majanduse buumi ajal, koguda reserve ja saavad nüüd odavamalt nt turuosa laiendada. Seega on tagasi ajad, mil öeldi „cash is king“.

Madis: Peale pandimajade vaevalt keegi. Iseasi, et suhteliselt hästi jätkavad need majandusharud, mis seotud otseselt inimese põhivajaduste täitmisega, eriti nende majandusharude need ettevõtted, mis pakuvad kõige odavamaid tooteid-teenuseid. Suhteliselt hästi läheb ka neil, kes tegutsevad EU rahade põhivoolus.

Ettevõtja Madis Habakuk.

Kuhu investeerida 2009. aastal?

Viktoriya Epifanova

Seoses majanduslangusega on inimesed kohutavalt mures oma finantsolukorra pärast. Samas võib aga langus olla soodne investeringuteks. Palusime ekspertidel olukorda kommenteerida ja investeerimise suhtes nõu anda. Küsimustele vastavad SEB äriarendusjuht Mairo Kaseväli ja LHV analüütik Joel Kukemelk.

Millisesse valdkonda on 2009. aastal kõige targem investeerida?

Mairo Kaseväli

Lühemaks perioodiks raha paigutades kehtib ennekõike soovitus vältida riskantseid varaklasse (näiteks aktsiaid) ning paigutada raha kas võlakirjaturgudele, deposiitidesse või erinevatesse kapitaligarantiiga toodetes (näiteks investeerimishoiused). Pikema ajahorisondiga investorid võivad ka aktsiaturgudel positsioone võtta, kuid halva ajastuse vältimiseks oleks mõistlik teha seda pikema perioodi jooksul ja väikeste summade kaupa.

Erakogu

LHV analüütik Joel Kukemelk.

Joel Kukemelk

Kuna tarbijausaldus on praegu tegemas uusi põhju nii Euroopas kui ka USAs, siis võib arvata, et isegi majandustingimuste paranedes viimaste aastate tarbimismaania juurde väga kiiresti tagasi ei minda. Seetõttu tasuks tarbekaupade, kodumasinate, mööbli, autode, lennunduse ja kinnisvaraarendusega tegelevatest ettevõtetest jätkuvalt eemale hoida.

Üheks huvitavaks sektoriks, kust võib häid investeerimisvõimalusi leida, pean energiasektorit (tootmistahte ja kapitalikulutus on nafta ja gaasihinna ca 70%lise languse järel tugevalt koomale tõmmatud), kuna majanduse taastudes on energia esimesi valdkondi, mille järele nõudlus suureneb.

Millisesse piirkonda oleks 2009. aastal kõige tootlikum investeerida?

Joel Kukemelk

Regioonidest soosiks eelkõige Aasiat, kus inimesed ei ole endale kaela võtnud nii palju finantskohustusi kui ameeriklased või eurooplased ning leidub jätkuvalt Aasia riike, mille SKP kasvab enam kui 5%lises tempos. Lisaks Aasiale märgiksin ära ka Pärsia lahe regiooni, kus ettevõtete hinnatasemed on võrdlemisi odavad ning hoolimata praegusest nafta hinna madalseisust jätkub majandustegevus eelmiste perioodide reservide ja valitsuste tellimuste arvelt. Aiasse investeerimiseks on võimalik kasutada USA börsil noteeritud börsil kaubeldavaid фонде, Pärsia lahe piirkonda investeerimiseks aga meie enda LHV Pärsia lahe fondi.

Missugust nõu Te annate inimestele, kelle raha on pensionifondides viimase kolme aasta jooksul kokkuvõttes vähenenud?

Mairo Kaseväli

Pensionikogumine on protsess, mille pikkus noorelt liitunute puhul võib ulatuda kuni 40

Erakogu

SEB äriarendusjuht Mairo Kaseväli.

aastani. Ajalugu näitab, et sellise perioodi jooksul on alati esinenud vähemalt kolm-neli tõsisemat turgude langusperioodi. Ka kõige sügavamale langusele on aga alati järgnenud tõus ning kui me võrdleme praeguseid, kriisi järel madalaid aktsiahindu 40 aasta taguste hindadega, on kõik aktsiaturud siiski tugevalt plusspoollel. Seetõttu võib väita, et inimesed, kellel jääb kogumisperioodi lõpuni 10–15 aastat või enamgi, ei peaks viimaste aastate hinnalanguse pärast küll täna midagi ette võtma.

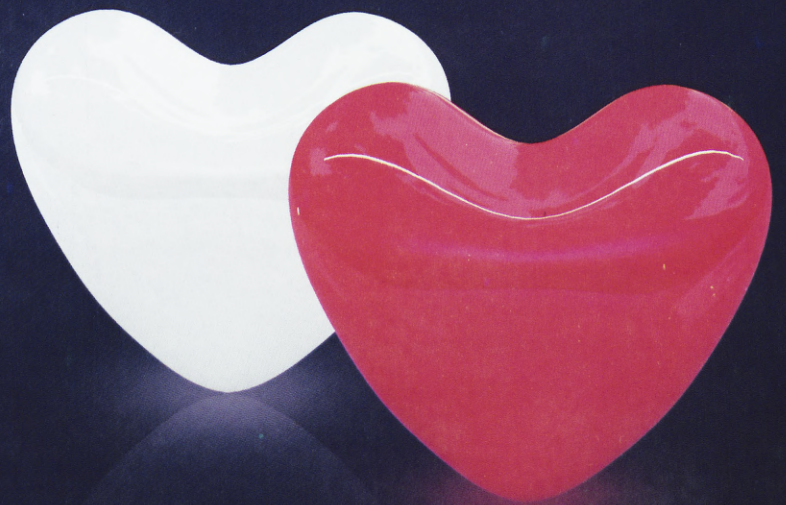
Joel Kukemelk

Inimestel, kel on praegu pensioni aega veel aastakümneid, ei soovitaks ma praegu turul toimuva tõttu närveerima hakata – lihtsalt tuleb meele pidada, et kui pensioniiga läheneb, tuleb valitud fond vahetada õigel ajal konservatiivsema vastu. Ja need, kel on praegu pension juba ukse ees, kuid kes ei vahetanud oma pensionifondi varem konservatiivsema vastu, neil soovitaks loomulikult võimalusel paar-kolm aastat oodata, enne kui minnakse oma kogunenud raha pangast välja võtma – niimoodi on tõenäosus oluliselt suurem, et raha saadakse kätte rohkem kui praeguses turgude madalseisus.

HOT HEARTS NIGHT

Come Meet
Your Valentine

What
When
Where

Valentine's Day Party
February 14, 2009
Club Moskva

Dresscode
Performance
Music
Price

Red & White
Ines Karu from EBS
DJ Sin-Sin from EBS
With Ebsikas Card 100 kr
Without 125 kr (room 208)
On the spot 150 kr

Free Drink, -40% discount per drink from bar

www.ebsikas.ee

Mis loom on esinduskogu?

Annika Neumann

Üliõpilasesinduse tegevust juhib esinduskogu. EBSi üliõpilaste esindusorgani moodustavad erialade esindajad. Erialade esindajad valitakse tudengite seast oma eriala esindama. Esinduskogu valimised toimuvad märtsikuus. Igal erialal on üks esindaja 70 tudengi kohta. Kui tudengeid on vähem kui 70, siis on üks esindaja eriala kohta.

Eelmise aasta 28. novembril toimus EBSi üliõpilasesinduse juhatuse valimine, mille liikmed valiski esinduskogu. Samas on nende ülesanne panna paika ka üliõpilasesinduse strateegia – arengusuunad ja tegevuskavad ning kinnitada kõik üliõpilasesinduse alusdokumendid. Kindlasti kujundada ka tähtsate probleemide ja ideede seisukohad ning otsustada muid küsimusi, mis ei ole seaduse või põhikirjaga antud kellegi teise pädevusse. Samuti määrab esinduskogu teiste ühenduste liikmeks astumise ja ühendustest väljaastumise. Väga oluline on ka suhtlus kursusevanematega. Kursusevanemate kaudu jõuab info kaastudengitelt kiiresti esindajateni.

Esinduskogus olles saad osa võtta otsustusprotsessidest EBSis, esimesena teada EBSis toimuva kohta ja olla ühenduslülis tudengite ja üliõpilasesinduse vahel. Saad luua rahvusvahelise kontaktvõrgustiku ning võtta osa lõbusatest koolitustest ja muudest ühisüritustest. Uurisin kolmelt ebsikalt, kuidas nemad näevad ennast esinduskogus ja kuidas see praegu toimib.

Miks te kandideerisite esinduskogusse?

Aleksandra Sõsun õpib bakalaureuseõppes ettevõtlust ja ärijuhtimist (ÕBE-21) ning on üks oma eriala esindajatest. Aleksandra kandideeris esinduskogusse selleks, et lüüa kaasa ülikooli tegemistes ja olla oma töö tulemustega abiks tudengitele. Meie esinduskogu liikmed on kõik väga aktiivsed, elavad inimesed. Nendega suheldes ei saa häid mõtteid mitte ainult ülikooli paremaks muutmiseks, vaid ka isiklikuks eluks.

Ly Hõbe õpib doktoriõppes juhtimisteadust (DÕ): „Doktorandid on EBSis olnud pikka aega pisike ja eraldunud grupp. Saabus aeg seda muuta ning olla senisest enam kaasatud üliõpilasesinduse tegevusse. Vanad head grupikaaslasel toetasid ning nii otsustasingi kandideerida.”

Hanno Kross õpib magistrantuuris rahvusvahelist ärijuhtimist (MBA-1) ja on selle eriala esindaja: „Kandideerisin esinduskogusse, sest oli piisavalt aega ning avanes võimalus ja tahtsin võtta õppemaksuks kulunud rahast maksimum.”

Millist kasu te endast kui erialaesindajatest EBSile näete?

Aleksandra: Mina arvan, et suureks kasuks on loomulikult uute kontaktide loomine. Olles ülikoolis juba nii öelda „vanemad” tegijad, siis ehk saame ka suuremal määral aidata teisi tudengeid, mitte ainult organisatoorses küsimustes, vaid EBSi õppetöös ja tudengielus üldiselt. Päris põnev on oma silmaga vaadata, kuidas see süsteem areneb. Teades kui palju potentsiaali sellel on, seda enam tahaks aktiivsemalt asjaga kaasa lüüa.

Ly: Minu eesmärk on esindada eelkõige doktorantide arvamust ning tuua esinduskogusse kaasüliõpilaste ootused ja kogemused.

Hanno: Eesmärk on esindada tudengite arvamust, eelkõige magistrantide arvamust. Käime koosolekutel, arutame probleeme ja vajadusel võtame vastu otsuseid ja teeme ettepanekuid teatud probleemi muutmiseks.

Kas esinduskogust on ka reaalne kasu?

Aleksandra: Kindlasti on, kuid kuna kõik suuremad ja massiivsemad projektid võtavad aega, peaks ka esinduskogu reaalse kasu tundmiseni veel mõni aeg mööduma. Paljud ettevalmistamised ja reaalsed sammud on juba ette võetud, kuid sihtrühmani jõudmiseks on neil vaja veelgi rohkem jõudu koguda.

Ly: Esinduskogu eesmärk on olla üliõpilaste esindusorgan suhetes kooliga

Erialaesindaja Hanno Kross.

ning selles peabki väljenduma esinduskogu reaalne väärtus. Lisandväärtuseks on ebsikate ühendamine kogu eluks edukate koostöösuhte kaudu.

Hanno: Kindlasti on esinduskogust reaalne kasu, aga seda ei ole veel hästi tunda. Esinduskogu loodi eelmisel aastal ning kõik suuremad projektid võtavad aega.

Mis on esinduskogu juures kõige huvitavam?

Aleksandra: Minu jaoks on kõige huvitavam just probleemide või lahenduste arutamine ning otsuste tegemine. Huvitav on ka see, et saab kogu protsessi jälgida algusest peale, mitte ainult tulemust nautida. Selline seestpoolt vaatlus annab parema pildi, kuidas taolise organi töö käib ning mida saab selle juures paremini teha.

Ly: Eri erialaesindajate arvamuste ühtlustamine ühiste eesmärkide saavutamise nimel. Hetkel kindlasti ka üliõpilasesinduse strateegia väljatöötamine järgnevatel aastateks.

Hanno: Peale koosolekute ja ühiste istumiste on kindlasti huvitav kevadine väljasõit, kus mitte ainult ei puhata, vaid arutatakse ka probleeme, ainult et teises keskkonnas. Kindlasti ka värvikirev seltskond.

Kas näete ka oma töö tulemusi?

Aleksandra: Hetkeks on näha suurenenud potentsiaali ning väga palju edasisteks tulemusteks rajatud alust. Samuti on

esinduskogu töö käigus laienenud koostöö nii ülikooli kui ka tudengite vahel. Ei saa mainimata jätta ka tähtsust, mida omab esinduskogu töö teiste ülikoolide esindustega suhtlemisel ja asjade ajamisel. Selle tulemusena on paranenud meie ülikooli staatus teiste silmis, samuti on hakatud meie häält rohkem kuulama ning arvamuste ja vaadetega arvestama.

Ly: Veel mitte, kuid töö eesmärgid ongi pikemaajalisemad ning suunatud tulevikku.

Hanno: Jah, aga üldiselt on eesmärgid pikemaajalisemad.

Kui palju tudengid esinduskogu poole pöörduvad?

Aleksandra: Me loodame ja üritame tõsta teadlikkust esinduskogust kui võimsast struktuurist ebsikate seas. Tulevikus tahaks näha rohkem sidet tudengite ja esinduskogu vahel, tahaks luua individuaalsemat lähenemist esinduskogu poolt ning usaldust tudengite poolt.

Ly: Hetkel võin oma grupi näitel öelda, et praktiliselt mitte. Püüan olla ise aktiivne pool, kes toob uudised grupikaaslasteni.

Hanno: Eriti otseselt ei pöörduta, sest paljud ei tea sellest midagi, kuid tulevikus võiks see side esinduskogu ja tudengite vahel kindlasti paraneda.

Kui tihti toimuvad kokkusaamised ja üritused?

Aleksandra: Osa võtta üritavad kõik

esinduskogu liikmed, nii tihti kui see võimalik on, kuna iga taolise ürituse vorm tegelikult sisaldab suuremas osas töö tegemist. Kokkusaamised seega toimuvad umbes kord kuus.

Ly: Üliõpilasesinduse kokkusaamised toimuvad kord kuus eesmärgiga arutada hetkel aktuaalseid teemasid.

Hanno: Esinduskogu kokkusaamised toimuvad reeglina iga kuu viimasel neljapäeval. Kuid siin tahaks esinduskogu liikmetele südamele panna, et kõik ikka koosolekutel kohal käiksid, sest toimub see ju vaid korra kuus ja liikmete arvamused ja hääled on ju tähtsad. Kui juba esinduskokku astunud, siis võiks teha ka aktiivset tööd.

Millist kasu näete esinduskogust?

Aleksandra: Üldisemalt võttes näen selle kasu otseselt tudengi elu paremaks ja mugavamaks muutumises, tema probleemide ja murede kiiremat lahendamist või vähemasti õiget suunamist. Kasu on ka ülikoolile, mis esinduskogu töö ja tegemiste kaudu saab omale esindajaid, kes hoiavad meid ülikoolieluga kursis.

Ly: Üliõpilasesinduse eesmärk on olla üliõpilasi esindav organ. Seejärel aga juba meelde jääv üliõpilaselu organiseeriv organ eesmärgiga ühendada tudengeid nii õpingute ajal kui ka juba vilistlastena.

Hanno: Eesmärk on kindlasti muuta ebsikate elu paremaks ja võimalusterohkemaks. Praegune päevakohane teema on ÜE strateegia paikapänemine.

Intervjuu käigus küsitlesin ka praegust esinduskogu esimeest Erkki Saarniitu.

Mis on esinduskogu peamine eesmärk?

Peaesmärk on teostada demokraatlikust ja seadusandlikust ruumist tulenevaid kohustusi ja võimalusi. Täpsemalt on esinduskogu eesmärk rääkida kaasa juhatuse poolt (mille ka esinduskogu valib) mõjutatavatest suurematest otsustest.

Kas esinduskogust on ka reaalne kasu? Too näiteid.

Reaalne kasu on see, et kuna esinduskogu on representatiivne (70 tudengi kohta üks koht igal erialal), siis on seal palju erinevaid inimesi erineva taustaga. Siiani on peamine kasu olnud see, et üliõpilasesindus saab väga kasulikku sisendit oma otsuste jaoks – nii bakalaureuse-, magistri- kui ka doktoriõppe inimesed on sellest teadlikud ja räägivad kaasa. Arvan, et tulevikus võiks suund rohkem ka sinnapoole liikuda, et esinduskogult endalt tuleb rohkem ideid/probleeme, mille realiseerimisel/lahendamisel ÜE abi vaja on.

Miks peaks esinduskogusse kandideerima?

Et mõjutada EBSi üliõpilasesinduses, EBSis ja haridusmaastikul tervikuna toimuvaid protsesse. Ja loomulikult ka pehmemad väärtused nagu kasuliku info saamine, uute inimestega tutvumine jne.

Mis roll on esinduskogu liikmetel ja juhatusel?

- 1) Vt küsimust „mis on esinduskogu peamine eesmärk”.
- 2) Juhatuse roll on täita strateegiast tulenevat valimisplatvormi parimal viisil.

Kuidas hindad praegu esinduskogu liikmete aktiivsust?

Aktiivsus on suurem magistri- ja doktoriõppe tasemel, kahjuks väiksem bakalaureuseõppe tasemel. Seda nii kohalkäimise kui ka kohapealse aktiivsuse mõttes. Aktiivsus võiks suurem olla, kuid esinduskogu siiski töötab ja on otsustusvõimeline. ■

Esinduskogu liikmed tööhoos.

Ebsikas rohelises energeetikas

Viktoriya Epifanova

Rain Dorbek õpib avalikku haldust. Lisaks sellele töötab ta Eesti Energias Rohelise Energia programmijuhina. Uurisimegi, kuidas ta sinna sattus ja millega ta seal tegeleb

Miks valisid ülikoolidest just EBSi?

Tegelikult ma ei plaaninud siia tulla. Tol hetkel ei teadnud ma, mida õppida tahan, ja valikuid oli seinast seina. Sõbranna rääkis mulle avaliku halduse erialast ja tutvustas EBSi õppekava. Leidsin, et avalikust haldusest saab hariduse, millega saab hakkama nii äris kui ka avalikus sektoris ja seda saab ühtlasi kasutada baasharidusena edasiõppimiseks. Mõtlesin, et proovin, ja siin ma nüüd olen.

Kuidas sattusid tööle Eesti Energiasse?

Lihtsalt panin kokku oma CV ja valisin firmad, mis pakkusid huvi. Lisasin ka kirja, kuidas saaksin neile kasulik olla ja saatsingi laiali, umbes kümnesse firmasse. Paar nädalat hiljem toimus aga EBSis selline üritus nagu „Blind Date”, kus enamik nende ettevõtete juhte oli kohal. Juhtuski nii, et minu viimaseks vestluskaaslaseks sattus sel üritusel Sandor Liive. Sealt see lumepall veerema hakkas ja pool aastat hiljem tuligi pakkumine kohast, mis mulle sobis ja kuhu mina sobisin.

Kas EBSist saadud teadmised ja muud kogemused on sind

Erakogu

Ebsikas Rain Dorbek.

sellel tööpostil palju aidanud?

Tegelikult läksin sinna puhta lehena. Õpin protsessi käigus ja see tundub ka kõige efektiivsem olevat. Mis puudutab EBSi, siis õppimine on pigem silmaringi laiendamine. Spetsiifilisi oskusi siit eriti palju ei saa, küll aga olen õppinud probleeme otsima ja ennetama ning et probleemile ei pea alati otse lähenema, vaid võib minna ka ringiga ja seda tagant lüüa.

Oled olnud Eesti Energias juba poolteist aastat. Mis motiveerib sind seal töötama?

See, et ei ole veel kuskile jõudnud. See on suur firma ning arenemisruumi on tohutult. Poolteist aastat olen seal olnud, kuid alles nüüd hakkab nägema esimesi suuremaid vilju.

Mis on Rohelise Energia visioon ja eesmärgid?

Praegusest energiatootmisest enam kauaks ei jätku, rohelisemaks läheb see igal juhul. Kindlasti on see üks põhilisi tulevikuallikaid nagu näiteks autoduses hübriidid. Eesti geograafiline asukoht ei võimalda kahjuks päris kõike rakendada ning eesmärk ongi leida viis, kuidas kombineerida kõike nii, et sellest kõige rohkem kasu oleks.

Saksamaal on näiteks koolide katustel päikesepaneelid. Kui edukas on roheline energeetika Eestis võrreldes teiste riikidega?

Roheline Energia kui nimi on tootena väljas aastast 2001. Siis pakuti aga klientidele mitte väga reaalselt asja, pigem oli see viis, kuidas oma meelsust väljendada. Nüüd see lähikuudel muutub, kuna varsti saab hakata ostma reaalseid kilovatte, mis on roheliselt toodetud. Samuti hakkab siia alles tekkima firmasid, kes pakuvad taastuvenergia lahendusi kodumajapidamistele. Eesti on oma ajaloo tõttu Euroopast umbes kümme aastat maas, kuid areneme tasapisi.

RAIN DORBEK

Vanus: 23

Õpib EBSis: avalik haldus, 4. kursus

Hobid: fotograafia, mootorisport, seiklemine

Elu moto: „Proovime ja vaatame, mis saab!”

Millised projektid on hetkel käsil?

Hetkel ehitame Baltikumi suurimat tuuleparki ja varsti saab valmis esimene tuulik kolmeteistkümnest. Samuti saavad tarbijad võimaluse soovi korral hakata tarbima ainult roheliselt toodetud elektrit.

Mõned inimesed on tuuleparkide ja hüdroelektrijaamade vastu. Räägitakse, et tuulikud tekitavad müra ja hüdroelektrijaamad tapavad kalu. Kuidas sa seda kommenteerid?

Reaalselt ohtlik koht tuulepargis on talvel täpselt tuuliku all, kui tuulik on seisnud ja hakkab tööle. Siis võib sealt kukkuda päris suuri jäätükke. Samuti võivad tuulikud tekitada mõnel pool elukohale varje ning valguse vilkumine võib häirida. See, et ta tekitab müra, vibratsioone, tapab linde või hüdroelektrijaamad tapavad kalu, on hetkel linnalegendi tasemel jutt, sest ühtegi uuringut ei ole tehtud, kus oleks uuritud kõiki aspekte korraga.

Samuti kardavad inimesed tuumajaamu, olgugi, et see on üks loodussõbralikumaid elektri tootmise viise. Mida arvad tuumaenergiast?

Suhtun sellesse positiivselt. Olen käinud ka Tšernobõlis seiklemas ja tean, mida tuumaenergia võib tähendada, kuid karta ei tasu, kuna sellist katastroofi tänapäeval juhtuda ei saa. Ma tean Eesti energiavajadust ning kust seda saada võiks. Kuskilt mujalt seda hankida

Rain Aulepa tuulepargi nurgakivi panekul.

ei ole otstarbekas. Kui meie seda ei tee, teevad naaberriigid ikka, seega võiks see olla pigem Eesti territooriumil, et meil oleks energeetiline sõltumatus. Tulevik ongi tegelikult roheline ja tuum käsikäes.

Rohelise Energia külje pealt vaadates, kuidas mõjutaks meid Vene-Saksa gaasitrass?

Meid ta puudutaks nii palju, et kui tahame vedada uue kaabli näiteks Soome või Rootsi, siis peaksid need ühel hetkel ristuma. Rohelise Energia poole pealt võib aga see trass segada meretuuleparkide rajamist, kuna võib muuta paljud ideaalsed kohad ehituskõlbmatuks.

Kuidas sa üleüldse suhtud rohelisse mõtteviisi, järgid sa seda ka teistes valdkondades?

Eriti mitte. Mõned tuttavad imestavad, kuidas ma saan sellist tööd teha, teised jälle ütlevad, et olen selle tõttu ise rohelisemaks muutunud. Enda mugavusest ma ei loobu, aga sügavamad väärtused on selle töökohaga tulnud küll.

Nagu sinagi, ei taha suhteliselt paljud oma mugavusest loobuda. Kuidas saaks sinu arvates muuta inimeste suhtumist?

Eesti on suhteliselt hõreda asustusega piirkond ja siin ei torka keskkonnaprobleem nii väga

silma. Ma arvan, et inimeste suhtumine muutub siis, kui nad probleemi näevad. Näiteks „Teeme ära!” kampaania eel imestati, kus see prügi seal metsades üldse on, pärast piltide nägemist aga tuli sinna üllatavalt palju inimesi.

Sinu hobid on fotograafia – oled meiegi lehe jaoks pilte teinud – ja mootorisport. Oled mõelnud nendest tegevustest ka äriiselt kasu saada?

Autoteenuseid võiks pakkuda küll, kui turgu oleks. Fotograafia aga ongi just pigem seetõttu tagaplaanile jäänud, et ühel hetkel sai sellest töö ja ma ei pildistanud enam, mida tahtsin, vaid mida vaja oli.

Millisena näed ennast tulevikus?

Kindlasti arenenuma ja parema inimesena. Elunormid ja -kvaliteet on küll paigas, kuid mida ma nende tagamiseks tegema hakkan, seda ma veel ei tea, otsin alles oma kohta elus. Kui tuleb hea pakkumine, siis võib muidugi ka välismaale minna.

Mida soovitaksid ebsikatele?

Soovitan osaleda igasugustel üritustel ja olla aktiivne, sest EBSist saab väga palju häid kontakte, millest võib tulevikus kasu olla. Selle ehtne näide olen mina. ■

Raini sõbra kommentaar:

Ühel pimedal tänavanurgal tuli mulle vastu kord üks vanahärra ning teatas: “Sa pead valima ühe inimese, kellega sa nüüd kohe ümbermaailmareisile lähaksid!” Hämmeldunud nagu ma olin, teadsin ma siiski õiget vastust – Rain Dorbek. Ükski reis või ettevõtmine ei ole SEE ilma Rainita. Pealtnäha võivad inimesed öelda, et Rain on rahulik ja vaikne, kuid sellegipoolest olen oma elu kõige põnevamad ja huvitavamad hetked läbi elanud just Raini seltskonnas. Rääkimata sellest, et otsustamise korral teeb ta kõik, mida ta öelnud on. Saab näha, mida tulevik toob, kuid selles ma ei kahtle, et põnev tuleb see igatahes.

Nils

Raini sõber Nils.

EBS 20

Nicola Hijlkema

On 19th and 20th December 2008, Estonian Business School celebrated in grand style the twentieth anniversary of its creation. As the oldest university level business school in the Baltic States, it was a great milestone to reach.

Throughout the year, a variety of events took place, but three of them stand out. On 19th December, honorary degrees were awarded to Professor Peter Lorange, former President of the leading executive training centre IMD, and Professor Leslie Young, from the Chinese University of Hong Kong. A ceremony was held at KUMU, attended by members of faculty, students, alumni, representatives of EBS' foreign partner schools, and from Estonian business and cultural life. Professor Olav Aarna, former Rector of Tallinn Technical University and also of Estonian Business School, made a witty introduction of Professor Lorange, an acknowledged 'guru' in the field of management thought, who then made a brilliant presentation on the need for changes in strategic thinking, particularly in the light of today's crisis. Professor Ruth Alas, Vice Rector of Research at EBS, introduced Professor Young, who greeted his honour as an acknowledgement of friendship, since his links with EBS were newer, although no less close. Also present was Professor Heidi Høivik, from Norwegian School of Management, Oslo, who received an

honorary doctorate from EBS on the occasion of its 15th anniversary in 2003. The brilliant musical contribution to the ceremony by Jaan Ots from the Estonian Music Academy was much appreciated by the audience.

The following day, a formal celebration of the 20th anniversary took place in Estonia Concert Hall. The ceremony was opened by an address from Taavi Veskimägi, former Minister of Finance, and now a member of the Parliament's Economic Committee. Interspersed with musical contributions by EBS Chamber Choir, greetings were expressed by a series of speakers. Peep Aaviksoo spoke on behalf of the alumni, and Gert Kanter, the 2008 Olympic discus champion, rushed from another event in which he was participating to give his own greeting! Susan Junhong Gao, one of our Chinese graduates and now a doctoral student, brought the house down by her brilliant speech entirely in Estonian! In addition to speeches of congratulation to the school, the assembly also congratulated the founder of EBS, Madis Habakuk, on his 70th birthday. A gift of appreciation was presented by Rector Peeter Kross. The formal part of the evening ended with a surprise concert by Otsa Academy Big Band with Siim Aimla.

A reception for special guests and friends of the school was given by the Rector. This was the occasion for gifts and addresses of congratulation to be presented by Estonian and foreign friends of EBS, including representatives from the Estonian Ministry

of Education; Euro University, Tallinn; Lancaster University Management School, UK; Umeå Business School, Sweden; Oxford Brookes University, UK; IMISP, Russia; ISM, Lithuania; Northeast Normal University, Changchung, China; Riga Technical University, Latvia; Baltic Management Development Association; Helsinki School of Economics, Finland; and his Excellency the Spanish Ambassador to Estonia.

Throughout the evening, the staff, faculty, students and alumni of Estonian Business School demonstrated that the school also has many talented dancers! During the evening, three birthday cakes were cut, each by one of the three Rectors who have served EBS: Madis Habakuk, Olav Aarna, Peeter Kross.

One other major event of the anniversary year took place in October, when Peeter Kross and Sigrid Maasik led a group of Estonian business people on a trip to China. This was organised in cooperation with Estonian Enterprise, and brought together the business people with alumni of EBS, living and working in China. The trip was also the opportunity for the first alumni gathering and the foundation in China of the EBS Alumni Association. The visit was voted a great success by all participants, and will be repeated. Estonian Business School's special knowledge and connections have made it a valued partner for many bodies involved in trade and contacts with China.

New Erasmus students in EBS

This spring semester 2009 EBS will welcome 17 new Erasmus exchange students from 9 different countries, such as Austria (Vienna University of Economics and Business Administration), France (Burgundy School of Business Dijon, ESSCA-Graduate School of Management, Reims Management School), Germany (University of Cologne, FH Mainz), Italy (Università degli studi di Modena e Reggio Emilia, Università degli Studi di

Parma), Netherlands (Inholland University), Poland (Warsaw School of Economics), Spain (Fundesem), Sweden (University of Kalmar), and Turkey (Middle East Technical University).

The semester will start with a short course „Estonian Language and Culture“, on January 26 – 29, taught by Mrs Anne Lelumees. Besides learning the first words and phrases

in Estonian language, the participants will visit the Parliament of Estonia, have a tour in Tallinn Old Town, and go to the modern art museum KUMU in Kadriorg.

The preparatory week ends with an Orientation Day on January 30, with campus tour, visiting EBS library and introduction of study system ÕIS.

Magistrandina Euroopasse!

Liisa Toomleid

Paljud eri programmid on tudengitele juba aastaid pakkunud võimalust välismaal õppimiseks. Tihtilugu minnakse vahetusõpilaseks kas keskkooliõpingist või veel sagedamini bakalaureuseõppes. Olen isegi mõelnud, et millal siis veel kui mitte praegu, kuni oled veel noor ja pole millegi või kellegagi seotud. Olin seisukohal, et magistriõppes kindlasti enam mitte, sest siis on juba esmatähtis karjäär, pere, lapsed. Siiski tänapäeval ei ela juba paljud selliste nii-öelda standardite järgi. Ka meie, ebsikate seas on tegusaid noori, kes on magistriõppes võtnud jalge alla vahetusõpilase tee, jättes siinse töö, kooli ja sõbrad, et minna Euroopasse õppima, uusi sõpru leidma, kogemusi saama jne. Meie kaks toredat ja töökat ebsikat räägivad rõõmuga teile oma kogemustest, mida nad said magistrandina Euroopas.

Kus sa vahetusõpilasena viibisid?

Piret: 2008. aasta sügise veetsin Milanos Itaalias.

Marili: Õppisin Prantsusmaal Strasbourgis Alsace'i maakonnas, mis asub täpselt Saksamaa ja Prantsusmaa piiril.

Kas see oli esimene kord elada välismaal?

Nimi: Piret Hinnov

Riik: Itaalia

Ülikool: Università Commerciale Luigi Bocconi

EBSis: rahvusvahelise ärijuhtimise magistriõpe (MBA)

Vanus: 23

Nimi: Marili Männik

Riik: Prantsusmaa

Ülikool: Ecole de Management de Strasbourg (University of Strasbourg)

EBSis: MA 2. aasta magistrant

Vanus: 24

Marili (vasakul) koos lätlase ja leedukaga Baltikumi esindamas.

Piret: Välismaal elamist proovisin esimest korda, aga tundub, et mitte viimast.

Marili: Olin Prantsusmaaga juba varem tutvunud, kuna ka bakalaureuseõpingute ajal veetsin seal ühe aasta vahetusüliõpilasena. Töötanud või pikemalt kui paar kuud lihtsalt elanud ma veel siiani mujal pole.

Kas kultuuridevaheline erinevus on väga suur?

Piret: Skandinaavialikult põhjamaise kultuuriruumi ja Põhja-Itaalia vahelised erinevused on täiesti olemas, kuid ilmselt mitte niivõrd suured, kui rääkida Lõuna-Itaaliast. Alustuseks tuleks kummutada müüt ülevoolavalt emotsionaalsetest itaallastest. Milano ei võrdu kogu Itaaliaga ning seda sellepärast, et Milanos on suhteliselt tuntav saksa mõju. Kellaajast peetakse lugu ja tööd tehakse usinalt. Samas meie jaoks niivõrd loomulikke uuendustega kaasainemist seal ei kohta – ollakse rohkem traditsioonides kinni ega teadvustata endale neid pidepunkte, mida head uuendused endaga kaasa tooks. Näiteks Wifi-ühendusega kohvik on haruldus ning kaardiga päris kindlasti ei saa igal pool maksta.

Marili: Kuna olin juba varem Prantsusmaa kultuuriga nii-öelda sinasõber, siis seekord märkimisväärset kultuurišokki mind ees ei oodanud. Kõik need väiksemad või suuremad erinevused tulid nostalgiliselt jälle meelde ja isegi selline hea äratundmisrõõm oli. Võib-olla üks veidramaid kogemusi minu jaoks oli Prantsusmaal pangas käimine ja seal konto avamine ning sulgemine, sest viimase tarbeks tuleb eelnevalt kohustuslikus korras panka minna ja *randevuu* kokku leppida (semestri

alguses võib järjekord ulatuda kuni nädalapoole pikkuseks ja esmaspäeviti on enamikul pankadest puhkepäevad). Endiselt on prantslastel laialdasel kasutusel tšekiraamatud ja paljud pangakontorid näevad välja nagu eelmisest sajandist. Teller, kes kontoris istub, peab iga pangakontoris siseneja uksekellahelina peale visuaalselt üle vaatama ja seejärel nuppu vajutama, et sisse lasta. See toimub muide samal ajal, kui ta teisi kliente teenindab. Sellele vaatamata mulle Prantsuse pangasüsteem meeldib! Pangakonto avamise puhul andsid nad mulle 50+30 eurot lihtsalt algatuseks, et õppisin selles koolis ja et mu sõber soovitas mind. Ja koolikaaslane, kes oli soovitaja, sai ka veel lisaks 30 eurot.

Kas magistriõppes semestriks vahetusõpilaseks minek on sama populaarne kui bakalaureusõppes?

Piret: EBSi magistriõppes väga palju inimesi välistudengiks ei lähe. Samas istusin ma Milanos loengus koos 150 inimesega, kes kõik olid vahetustudengid. Seega ilmselgelt on mujal magistriõppes vahetussemester sama populaarne kui meil bakalaureuseõppes.

Ilmselt võime põhjusi otsida selles, et EBSi magistriõpe koosneb peaaugaltikult töötavatest perekonnainimestest, kellele sellist sammu astuda ei ole nii lihtne.

Marili: Kui oma tuttavate hulgas ringi vaadata, siis mulle tundub, et pigem mitte. Näib, et magistriõpingute ajaks on paljud meist juba oma elurütmi leidnud ja sellest lahti õelda on juba hulka keerulisem või pole lihtsalt enam tahtmist/vajadust.

Kuidas võrdled EBSi magistriõpet sealse kooli magistriõppega?

Piret: Suurim erinevus on selles, et EBSi magistriõppes tudengid töötavad ja neil on töökogemus. Bocconi tudengite töö ongi õppida. EBSi magistriõpe on kindlasti palju praktilisema suunitlusega. Bocconi õppejõud on üldjuhul ilma reaalse praktilise kogemusest. Samas on nad pühendunud antud valdkonna uurimisele, mistõttu on nad küll kursis toimuvaga, kuid ei ole ise olnud need, kes midagi reaalselt ellu viivad. Loengute sisu oli rahuldav. Magistritasemel oleks siiski eeldanud pisut detailsemat käsitlust. Eksamid on Bocconis raskemad kui EBSis. Sooritatuks loetakse eksamit, mis on saanud vähemalt 18 punkti 30st. Enamik aineid sisaldas endas ühte grupitööd ja eksamit. Seega oli semestri jooksul vaja uskumatult vähe koduseid töid teha, aga samas tuli eksamiteks rohkem õppida.

Marili: Seal ülikoolis on palju saksa õppejõude, kelle õpetamise viis tundus meie eesti omaga mõneti sarnasem kui prantsuse oma. Ühesõnaga, saksa õppejõududega oli alati rohkem üliõpilase-õppejõu vahelist dialoogi ja arutelu. Prantslastest õppejõududega oli aga mõneti tunda nii-öelda hierarhilist vahet, kus eeldati, et üliõpilane on loengus vaid kuulajaks. Samuti oli mulle võrdlemisi võõras see, et minu kaasüliõpilastel polnud siiani ühtegi töökogemust ning praktilise poole pealt nad midagi suurt kaasa rääkida ei osanud. Just selles suhtes annab kindlasti EBS mitmete välisülikoolidele silmad ette. Ja kuna pühendusin seal vaid täielikult koolile (Eesti töökohalt oli mul palgata puhkus), siis kooli 12 valitud ainet raskuse mõttes probleeme ei valmistanud.

Tähelepanuväärne on ka see, et sellel koolil on head suhted Strasbourgis asuvate ELi institutsioonidega, nii et peaaegu terve ühe koolinädala loengud olid traditsiooniliselt asendatud erinevate konverentsidega Euroopa Nõukogus.

Kas koduigatsus ka peale kippus?

Piret: Eks ikka kippus Eesti ja sõprade igatsus peale. Parimaks abiks olid Milanosse külla sõitnud sõbrad ja omakäel Itaalia avastamine.

Marili: Kõige tähtsam on ennast tegevuses hoida, siis ei tule ka härdaid mõtteid peale. Ja

kui panna see äraoldud aeg nii-öelda üldpilti, siis on see ju nii lühike, et lihtsalt igat hetke tuleb seal vaid nautida.

Palju on räägitud, et erasmusena välismaal viibides on elu nii-öelda lust ja lillepidu. Kas see vastab tõeale?

Piret: Väga vastu ei vaidleks küll. Ilmselt tuleb see sellest, et väga lühikese aja jooksul kogutakse niivõrd mitmekülgeid emotsioone ja kogemusi, et tekibki tunne, et puhast lust ja lillepidu.

Marili: Kõik oleneb sellest, mis soovide ja sihtidega välismaale minna. Kindlasti on neid, kellele on seal veedetud kuud vaid üks suur pillerkaar, ja kindlasti ka neid, kes pühenduvad õppimisele, ja kindlasti on neid, kes teevad mõlemat ja reisivad lisaks. Kõige tähtsam on vaid see, et inimene ise tollel hetkel ja ka hiljem oma valikutega rahul oleks.

Millised on kõige väärtuslikumad kogemused, mida sa välismaal õppides said?

Piret: Eestis on tegelikult väga hea koht elamiseks! Me lihtsalt ise iga päev ei taju seda, kui võrd hästi meil tegelikult Eestis kõik on.

Marili: Astuda välja oma igapäevarutiinist ja vaadata hetkeks siinset elu kõrvalt. Kogeda seda, et maailmal väljaspool Eestit on meile kõigile nii palju pakkuda, kui vaid ise selleks võimaluse annad. Need elukogemused ja teadmised, mis välismaal elades saab, on pea võimatu paari lausega kirjeldada, need on kogemused, mis jäävad sinuga järgneva eluks ja mis muudavad sind jäädavalt – vaid kõige positiivsemas mõttes.

Paljudel on kindlasti jäänud vahetusõpilaseks minemata, sest kardetakse, et ei suudeta rahaliselt hakkama saada. Kuidas te hakkama saite?

Piret: Kandideerisin Kristjan Jaagu stipendiumile, mis on otseselt suunatud magistriõpinguteks välismaal, ning sattusin nende õnnelike hulka, kes sõelale jäid. Alates hetkest, kui oli selge, et sügisel on minek, sai

Piret Milano katedraali Duomo katusel.

Erakogu

ka kuupalka teistmoodi kulutatud, et oleks võimalik endale rohkem lubada.

Marili: Loomulikult on raha oluline, aga kindlasti ei tohiks see olla faktor, mille tõttu välismaal õppimata jääks. Kui lähed erasmuse tudengina, siis on olemas kindel igakuine stipp, mis aitab palju. Samas peab tähele panema seda, et Erasmust saab elu jooksul vaid korra kasutada, seega seekord olin ma vaid tavaline vahetusüliõpilane EBSi partnerülikoolis. Samas on aga näiteks Prantsusmaa riigilt võimalik taotleda renditoetust, mis üldjuhul võimaldatakse kõikidele üliõpilastele. Samuti on olemas mitmeid stipendiume ja toetusi – ole vaid ise aktiivne ja leia endale sobiv ning samuti ei tee paha, kui plaanitud vahetusõpinguteks hakkad kodumaal olles aegsasti säästma.

Kas sa soovitaksid neil, kellel bakalaureusõppes ei õnnestunud välismaal õppida, seda kindlasti teha magistriõppes?

Piret: Kindlasti. See on kogemus terveks eluks ning väärt rohkem, kui mis tahes raamatutarkus. Rahvusvaheline *social networking* võiks samuti olla üheks argumentiks, miks välismaal õppida.

Marili: Sekunditki kahtlemata.

Millega sa kõige rohkem rahule jäid?

Piret: Saadud kogemusega. Eks see paras tundmatus kohas vettehüppamine oli, aga nüüdseks omandatud teadmine, et pole võimatuid olukordi, annab kindlasti edaspidiseks eluks väärtuslikku kindlustunnet.

Marili: Nautisin absoluutset iga hetke ning kogu kogemus oli minemist väärt. Siinkohal ütlesingi, et inimene ei ole kunagi liiga vana üheks toredaks kogemuseks ja seikluseks oma elus. ■

Austraalia, kas uus USA?

Liisa Toomlaid

Olen viimasel ajal tihti mõtteid mölgutanud, et kas mulle tundub või ongi see nii, et mis tahes seltskonnas viibides räägitakse majanduslangu- sest, koondamistest, vallandamistest ja sellest, kui raske kõigil on. Tundub, et inimesed elavad pideva hirmu all, sest ei ole teada, mida järgmine päev, kuu või aasta tuua võib. Paljud noored, kes on kas koondatud või mingil muul põhjusel töötuks jäänud, on otsustanud pühkida Eestimaa tolmu jalge alt ja suunduda välismaale. Tean juba oma tutvusringkonnast mitut, kes on Eestiga lõpparve teinud, müües kõik maha, ja lahkunud Austraaliasse, et minna otsima paremat elu. Teadagi ei ole kuskil praegu kerge, aga millegipärast on just viimastel aastatel eriti kuumaks sihtkohaks saanud Austraalia. Kindlasti mäletavad paljud aastaid tagasi valitsenud USA-eufooriat. Paljud noored reisis USAsse ja jäid siis hiljem sinna ka elama. Nüüd on uueks populaarseks sihtkohaks saanud Austraalia.

Jagasin ise paar aastat tagasi korterit austraallasega ja mul on sealt ka palju teisi sõpru. Nad on tõeliselt soojad ja toredad inimesed. Minule kui eestlasele oli selline familiaarsus ja soojus kohati harjumatu. Siiski on tegemist väga mõnusate ja elu nautivate inimestega. Olen küsinud oma tuttavatel,

miks nad just Austraaliasse lähevad, ja vastust on alati olnud üks: soe kant, viisat pole raske saada ja tööd on lihtne leida. See kõlab kui unelm, aga kas tõesti on see nii? Kahjuks ei ole mul õnnestunud ei USAs ega ka Austraalias elada ega viibida. Sellepärast otsustasingi seda uurida inimestelt, kes on Austraalias elanud – kolm ebsikat Maris Pästlane, Sirli Kalep ja Eva Vask.

Maris Pästlane

Minu idee Austraaliasse minna on tegelikult Keililt varastatud. Mingit kauaaegset unistust nagu Ameerikaga mul Austraalia puhul ei olnud. Eks ma mõtlesin lihtsalt teha väikese pausi pärast õppimist ja enne tööle asumist ning Austraalia tundus sellel hetkel huvitava ja kättesaadavana. Uus kauge kontinent, kaunid rannad, Sydney, haruldased loomad jne. Suur mõjutaja oli vast ka see, et inglise keelt osates ei tundunud seal hakkamasaamine probleemiks saavat. Samuti on alla 30aastastel noortel aastast viisat saada lihtne. Ja siis veel need jutud, et Austraalia elustiil on nii *chill* ja seal äraelamiseks ei pea end tööga üle koormama.

Nüüd siis minu järeldused pärast pooleaastast sealviibimist. Kliima, rannad ja Sydney on imelised, ei oskaks paremat tahta. Inimesed on üldjuhul sõbralikud, kuid minu jaoks kumas ka seal läbi see ameerikalik mentaliteet, et tegelikult on paljud suhted nii võltsid ja kiindumus möödub kiiresti. Ega mul tõelisi

austraallasest sõpru seal ei tekkinud. Samas sain ma väga lähedaseks viie Eestist pärit tüdrukuga, kellela poleks see pooleaastane seiklus pooltki nii lõbus olnud.

Töö suhtes oleneb kõik ajast, kohast ja muidugi tutvustest. Kindlasti ka puhtast õnnest. Mina pidin sobiva töö leidmisega üsna palju vaeva nägema. Esimeses kohas otsisin ma sobivat tööd kaks kuud. Seal oli mõjutavaks faktoriks see, et Surfers Paradise, kus ma oma seiklust alustasin, pulbitseb siiski suvehooajal. Minu tööotsimine langes kokku talvehooajaga, kus kõik töötasid väga madala koormusega ja turiste just kuigi palju ei liikunud. Lõpuks ma leidsingi ettekandjatöö tänu tuttavatele. Selle tööga elas ära. Tegin nädalas 30–40 tundi, töö kestis kella 17–23 ja sain umbes 500–600 dollarit (4000–4800 kr). Nädalas läks sellest üüriks 125 dollarit. Seega elas ära ilusti.

Sydneysse kolides läks tööleidmisega väga kiiresti. Esimesel päeval saadetud CV-le tuli vastus samal päeval ja mind kutsuti töövestlusele, mille järel ma ka tööle sain. Suures linnas ja veel suvehooajal on tööd leida siiski palju lihtsam. Muidugi tuleb arvestada ka suuremate kuludega. Elamine on Sydneys päris kallid ja kõige lihtsam viis on minna välja nii-öelda jagatud majutuse peale. Neid kuulutusi on vastavatel internetilehekülgedel küllaga ja sa võid sattuda väga rahvusvahelistesse korteritesse, pealegi veel super asukohas.

Isegi kui pool Eestit Austraaliasse ümber kolinud on, soovitan mina igatüüpi, kellele see mõte peab, see väljakutse vastu võtta ja seal ära käia. See on tänapäeval nii lihtsaks tehtud. Usun, et sellisest kogemusest võib igatüüpi midagi kasulikku õppida.

Sirli Kalep

Varem tundus ka mulle, et Austraalia näol on tegemist väga kauge unistusega ning kaugeks ta jääbki. EBSil oli aga partnerülikool Melbourne'is ning see oli esimene samm unistuse täitumise suunas. Teadsin kogu aeg, et tahan minna vahetustudengiks, kuid polnud kindel, kuhu. Euroopa mind eriti ei paelunud, sest tahtsin midagi täiesti teistsugust, kauget ja sellist kohta, kus paljud ei olnud käinud. Just see asjaolu, et neli-viis aastat tagasi ei olnud Austraalia eestlaste hulgas veel nii

Marise esialgne kodu Austraalias - Surfers Paradise.

populaarne, muutis selle sihtkoha minu jaoks huvitavaks. Arvan, et Austraalia populaarsuse põhjuseks on soojem kliima, kaunis loodus ning eksootilised loomad. Alates 2005. aastast saavad eestlased minna Austraaliasse reisima ja töötama Working Holiday Makersi viisaga. Viisat saavad taotleda eestlased vanuses 18–30 ning ma arvan, et see viisa on suuresti põhjus, miks nii palju eestlasi ning just noori on hetkel Austraaliat avastamas või sinna minemas. Austraalia on koht, kuhu tuleb minna vähemalt kuuks ajaks, et suuta ammutada endasse kõike, mida sel saareriigil on pakkuda.

Eva Vask

Elasin Melbourne'is ja olin seal EBSi kaudu vahetustudeng Monashi ülikoolis, kus õppisin turismi ja turundust. Lisaks sellele töötasin oma *campus*'es poole kohaga kohvik-restoranis MamaDuke ettekandja ja baaridaamina. Samuti jõudsin natuke ka Austraalias ringi vaadata.

Austraaliasse minekuks oli mitu põhjust. Olin paar aastat varem Austraalias reisil käinud ja sain väga positiivse elamuse ning mõtlesin, et kui avaneks võimalus, siis tahaksin seal kindlasti mõnda aega elada. Teiseks sain väga positiivsed soovitusel oma sõbranna Sirlilt, kes samas ülikoolis ühe semestri õppis. Tänu tema abile sujus minu minek Austraaliasse ka väga ladusalt ja suuremate tõrgeteta.

Aastatega on sihtkohtade trendid muutunud ja Austraaliast on saanud uus unistustemaa. Sinna on minna väga lihtne, kuna interneti teel viisat taotleda on imelihtne. Mul on neid kahte riiki omavahel raske võrrelda, kuna Ameerikas ma käinud ei ole, seetõttu ei oska ka välja tuua eristavaid eeliseid. Austraalia plussidena tooksin kindlasti välja kohalike sõbralikkuse ja „no worries“-ellusuhtumise. Sealne ühiskond on väga avatud võõrastele, kuna tegemist on nii multikultuurse riigiga, seetõttu on sinna lihtne sulanduda. Samuti ei ole seal keeruline

Sirlil kanguruga Austraalias.

tööd leida ja sellega piisavalt raha teenida, et ringi reisida ning ennast kohapeal mõnusalt tunda.

Tänu hetke majandusolukorrale küll ilmselt siiski mitte enam nii lihtne kui varem, kuid usun, et mitte võimatu. Selline elustiil on seal väga populaarne ning igal pool, kuhu Austraalias satud, leiad hostleid, mis on täis noori, kes täpselt nii elavadki. Muidugi ei tohiks ära unustada ka sooja kliimat, imelisi randu, väga mitmekesist loodust ja eksootilisi loomi. Mis iganes sulle looduses muljet avaldab, võid selle Austraalias leida.

Minu tutvusringkonnast läksid paar inimest Austraaliasse enne mind ja on sinna jäänud siiani. Ma ise tulin Austraaliast tagasi 2008. aasta juuni lõpus ja pärast seda on mulle jäänud mulje, et lahti on läinud massiline Austraaliasse minek. Põhimõtteliselt ma ei tunne kedagi, kes tunneks kedagi, kellel ei oleks mõni tuttav seal

käinud, sealt läinud või sinna minemas. Vähem on aga neid, kes seal juba mõne aasta elanud ja paikseks jäänud, mitte lihtsalt ei seikle ringi. Ka Melbourne'is oli küllaltki suur Eesti kogukond, kes omavahel lävivad. Samamoodi on kindlasti ka teistes paikades.

Lugened tüdrukute toredatest mälestustest, tuleb endalgi isu mõneks ajaks Austraaliasse sõpradele külla minna. Olen elanud ise välismaal ja tean öelda, et alguses on kõik arvamusel, et mujal on muru rohelisem. Paraku see pahatihti nii ei ole. Igal pool tuleb oma edu ja õnne nimel ühtemoodi vaeva näha. Alguses tundub kindlasti kõik uus ja huvitav, kuid aastate möödudes tulevad igapäevaprobleemid, mis tihti ei erine palju Eesti omadest. See muidugi ei tähenda midagi, sest miks mitte veeta mõni kuu Austraalias ringi reisis, töötada, nautida elurõõmsaid inimesi, kauneid randu, haruldast loodust. Eriti veel siis, kui see on noortele ülimalt lihtsaks tehtud. ■

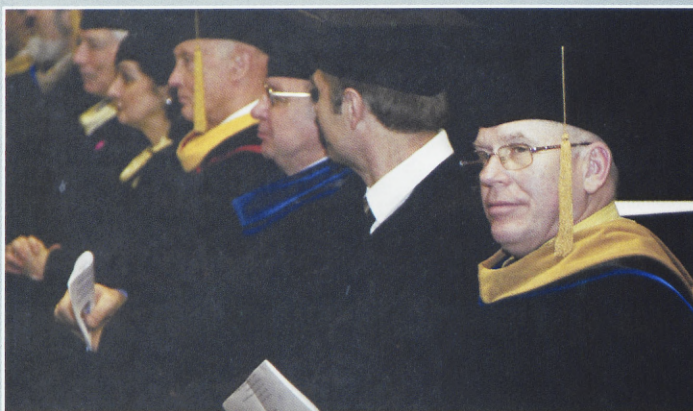
Erakogu

Eva Austraalias.

Detsembri alguses toimus KUMUs EBSi audoktorite promoveerimine.

EBSi audoktoriteks nimetatakse kaks hinnatud ärijuhtimise professorit, prof Peter Lorange ja prof Leslie Young.

Läinud aasta lõpus toimus Estonia Kontserdisaalis „EBS 20” pidulik aktus ning aastapäevaball

Fotode autorid: Rain Dorbek ja Dimitri Korobitsov.

Tudengiristsõna

	Tudeng, kelle sünniaastapäeval tähist. ema-keelepäeva	Väikeaadel ehk ...aadel	National University		Tähis läti tudengi autol	Eestimaa, mu ... (Korp! Rotalia lipukin)	Täht selle kambrikese uksele, kus meestudeng jaja käib	Üks tudengi maiuspala, pannkook	Ühendus	<p>HEA, KUI STIPP ON</p>									
Poola mees-professori kõnetus-tiitel				Jook (kõnek.) Pööris															
Loom							Liitium Sõna "alvee" antonüüm												
Teaduste Akadeemia			Velotuuri osad Vaenuliku tegevuse seisamine																
Kallis inimene, kes tudengit eksamil andata ei saa					M. Aunaste saatesari A. Camus' romaan														
Raadius		Taifuun ...professor (pensionil)												Moskva teatri-instituut (venek. lüh.)					
Sarifilm								Gramm Religioon		Tähik		Plaatina	Juhmard, kellel pole ülikooli asja	Bambuskaru					
VASTUS						2 : 2 Stipist peab kuidagi ... elama						...muusika Öndsaliik							
Võrk (inglise k.)				VASTUS Liftipoiss															
	"... Roy" (W. Scott) ...muusika				Põrandakate Igihaljas okaspuu							University of Nebraska ...-tentel							
Elupuu							Rikas Tähis prantsuse professori autol						500 Punn, prunt						
Võhumõök						Raadiojaam Star ... Külmiku-mark						Ilusaim tants on ... Pesatäis mune							
Rahvusv. Teatri-instituut (ingl. k. lüh.)				Taskukell Dekaliiter				Kalle-... ostis valge hobuse Märgala						Orientaal-selts					
USA räppar Ice-...		Teatud alarm-seadeldis Jupiteri kuu										alter ... (teine mina) Hands ...!							
	Kuvand Daamidele							Näitleja verte											
Noot			... Manche			Tartu Ülikooli rektor Georg Friedrich ... Parrot				Fosfor		EESTI RAHVJA RISTSÕNAD RISTIK							

Võida EBSi logoga sülearvutikott!

Kõigi ristsõna õige vastuse saatjate vahel läheb loosi EBSi logoga sülearvutikott!

Õiged vastused palume saata meiliaadressile maarja.manne@ebs.ee hiljemalt 25. veebruariks käesoleval aastal. Koos vastusega pange kirja ka oma nimi, kursus ja telefoninumber.

Võitja selgitame välja 1. märtsiks ja võtame temaga ise ühendust.

Estonian Business School

EBS Talvapäevad

20.- 22. veebruar
Marguse Puhkekeskuses
Otepääl

www.ebsikas.ee